

na con el nombre que el mismo error es da.

Por otra parte, el progreso, el liberalismo y la civilización moderna que la Santa Sede condena, son el progreso, el liberalismo y la civilización que hoy se esfuerzan por realizar todos los gobiernos. La política toda, absolutamente toda, ha prevaricado ó se ha hecho anti-católica. La francmasonería ha logrado ensañorearse de todas las cortes europeas y no europeas. De aquí resulta que la tendencia general de la política sea en todo hostil al Catolicismo.

Así es que los gobiernos todos, sin excepción ninguna, quieren en un progreso que consista en la disminución de la influencia de la Iglesia y en el desvío constante y cada vez mayor de la revelación divina. Al mismo tiempo, todos los gobiernos desean un liberalismo que se funde en el naturalismo, y ó niegue el orden sobrenatural, ó prescindida de él. Por último, todos, absolutamente todos los gobiernos, corren en pos de una civilización que se funde en el progreso, que es el desvío constante del Catolicismo, y el liberalismo, que es la exclusión sistemática del orden sobrenatural.

Háblase con ingenuidad. ¿Quiere hoy la política un progreso, un liberalismo y una civilización, que tengan por norte el Catolicismo ó la revelación de Dios? Y si lo que la política quiere no es lo que la Iglesia puede querer, ¿cómo se extraña el que la Iglesia diga que el progreso, el liberalismo y la civilización moderna no son lo que, según las leyes de Dios, deberían ser?

En realidad, el autor del anatema no ha sido el Papa, sino los que con sus errores lo han hecho indispensable. Si se han condenado el progreso, el liberalismo y la civilización moderna, no es porque la Santa Sede se complazca

en anatematizar palabras, sino porque los que emplean esas palabras y los que legislan acerca de ellas, les han dado una significación inmoral é impia, ó sea anti-cristiana.

Añádase á esto que el Papa condena el error y el mal, y no piensa siquiera en condenar lo que sea bueno y verdadero.

Después del *Syllabus* están circulando por todas partes las *Conferencias* del P. Félix, que llevan por título: *El Progreso por el Cristianismo*. Hoy mismo se publica en Italia un periódico muy del agrado de la Santa Sede, que se titula: *La Libertad Católica*. La revista predilecta del Vaticano la que sea redacta, por decirlo así, bajo los auspicios mismos de la Corte Pontificia, se titula: *La Civilización Católica*. Además, todos los apologetas del Catolicismo repiten todos los días y en todos los tonos que en el Catolicismo están el verdadero progreso, la verdadera libertad y la verdadera civilización. ¿Cómo, pues, hay quien tema que el Papa condene lo que no sea falso ni malo?

El Papa no puede reconciliarse con el progreso impío de Pelletan, ni con el liberalismo excéntrico de Mr. Thiers, ni con la civilización protestante de monsieur Guizot. Esto es evidente. Este progreso, este liberalismo y esta civilización, suponen la negación de la Iglesia, y, por lo tanto, son incompatibles con ella. Pero ¿á quién se le ha ocurrido siquiera el imaginar que el Papa no puede reconciliarse con el progreso, propuesto por el P. Félix: con la libertad, defendida por Balmes, ó con la civilización, que desataba el Cardenal Wiseman?

El progreso verdadero, la libertad justa y la civilización que tiens por norte á Dios, lejos de condenarse, es bendecido siempre por el Vicario de Jesucristo.

APÉNDICE I.

SERIES CHRONOLOGICA PROPOSITIONUM AB AP. SEDE DAMNATARUM

N. 1.—*Propositiones ab Alexandro VII proscripte 10 Jan. 1659.*

1. Concilium Trid. non obligat Regulares in Gallia ad obtinendas approbationes ab Episcopis, ut secularium confessiones audire possint: neque ex illis Concilii auctoritate privilegia Regularium restringi possunt: cum in Gallia receptum non sit, prout etiam in decisionibus Fidei, neque etiam Bulla Pii IV pro confirmatione illius Concilii promulgata. *Est falsa, temeraria, scandalosa, in heresim et schisma inducens, sacro Concilio Tridentino et Sedi Apostolice injuriosa.*

2. Ubi Concilium Tridentinum est receptum, non possunt Episcopi restringere, vel limitare approbationes, quas Regularibus concedunt ad Confessiones audiendas, neque illas ulla ex causa revocare. Quinimo Ordinum mendicantium Religiosi ad eas approbationes obtinendas non tenentur: et si ab Episcopis Religiosi non probentur, rejectio illa tantumdem valet, ac si approbatio concessa fuisset. *Completè accepta est falsa, temeraria, scandalosa et erronea.*

3. Regulares Ordinum mendicantium smel approbati ab uno Episcopo ad confessiones audiendas in sua diocesi, habentur pro approbatis in aliis diocesis, nec nova Episcoporum indigent approbatione. Regulares habent potestatem absolvendi a peccatis Episcopo reservatis, etiam si ab Episcopo auctoritas ipsis indulta non fuerit. *Quoad primam partem est falsa, et saluti animarum perniciosa: quoad secundam partem est falsa, auctoritati Episcoporum, et Sedi Apostolice injuriosa.*

4. Nullus in foro conscientie Paro-

chie suae interesse tenetur, nec ad annuam Confessionem, nec ad Missas parochiales, nec ad audiendum verbum Dei, divinam legem, Fidei rudimenta, morumque doctrinam, qua ibi in Catechesibus annuntiantur, et docentur. *Quoad primam, et secundam partem simpliciter accepta, est erronea, et temeraria: suppositis vero privilegiis Apostolicis, nullam meretur censuram. Et quoad tertiam partem de auditione verbi Dei servetur dispositio sacri Concilii Tridentini.*

5. Talem legem in hac materia nec Episcopi, nec Concilia Provinciarum vel Nationum sancire, nec delinquentes aliquibus penis, aut Relesiasticis censuris mulitare possunt. *Suppositis illdem privilegiis Apostolicis, nullam meretur censuram: eorum ista non est prædicanda, nec publice docenda, prout nec precedens quarta.*

6. Regulares mendicantes petere possunt licite a Judicibus secularibus, ut injungant Episcopis, quatenus ipsi mandata concedant ad prædicandum in Adventu, et Quadragesima: quod si renuant, facere Episcopi, decretum Judicum secularium tantumdem valet, ac si permissio dictis Religiosis concessa fuisset. *Est falsa, erronea, et in heresim ac schisma inducens.*

Alia ab eodem Pontifice damnata 24 sept. anno 1655.

1. Homo nullo unquam vitæ suæ tempore tenetur elicere actum Fidei, Spei et Charitatis ex vi preceptorum divinarum ad eas virtutes pertinentium.

2. Vir equestris ad duellum provo-

peccatum, modo non obsit valetudini: quia licite potest appetitus naturalis suis actibus frui.

9. Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpa, ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere a cetero interno, et formali.

11. Præcepto proximum diligendi satisficere possumus per solos actus externos.

12. Vix in secularibus invenias, etiam in Regibus, superfluum statui. Et ita vix aliquis tenetur ad elemosinam quando tenetur tantum ex superfluo statui.

13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita aliquos tristici, et de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere et desiderare, non quidem ex displicite ipsa persona, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum est absolute desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis; quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas.

15. Licitum est filio gaudere de parricidio parentis a se in ebrietate perpetrato propter ingentes divitias inde ex hereditate consentas.

16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, et secundum se.

17. Satis est actum fidei semel in vita elicere.

18. Si a potestate publica quis interrogetur, filium ingenus confiteri, ut Deo et filiis gloriosum; consulo tacere, ut peccatum non per se, non damno.

19. Voluntas non potest efficere, ut assensus fidei in se ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prædator repudiare assensum, quem habet supernaturalalem.

21. Assensus fidei supernaturalis, et utilis ad salutem stat cum notitia solum probabili revelationis: imo cum formidine, qua quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22. Nominis fides unius Dei necessaria videtur necessitate naturali, non autem explicita Romanæ auctoritatis.

23. Fides late dicta ex testimonio creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.

24. Vocare Deum in testem in iudicio levis non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.

25. Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi, sive res sit levis, sive gravis.

26. Si quis vel solus vel coram aliis, sive interrogatus sive propria sponte, sive recreationis causa sive quocumque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud quod non fecit, vel aliam viam ob ea, in qua fecit, vel quolibet aliud additum veram, revera non mentitur, nec est perjurus.

27. Causa justa utendi his amphibologiis est, quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuas, vel ad quælibet aliam virtutis actum, itant veritatis occultatio censatur tunc expedit et studiosa.

28. Qui mediatis commendationibus vel muneribus ad Magistratum, vel Officium publicum promotus est, potest cum restrictionibus mentali prestare iuramentum, quod de mandato Regis a similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fatari crimina occultam.

29. Urgens motus gravis est causa iusta Sacramentorum administrationem simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur e luminam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat aliam, vel fusta percutat, et post impactam aliam, vel licium fastus fugiat.

31. Regulariter occidere possumus furum pro conservatione unius auri.

32. Non solum licitum est defendere defensionis opesiva, qua actu possidemus, sed etiam ad qua jus inchoatum habemus, et que nos possessores speramus.

33. Licitum est tam hæredi quam legatario contra injuste impeditum, ne vel hereditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere; sicut et jus habenti in Cathedrali, vel Prebendam contra eorum possessionem injuste impeditum.

34. Licit procurare abortum ante animationem fetus, ne puella depre-

hensa gravida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile, omnem foetum quantum in utero est, carere anima rationali, et tunc primum incipere eandem habere, cum paritur; ac consequenter dicendum erit, nulli abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

37. Fandi, et famule domesticæ possum occidere heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub pena peccati mortalis restituere quod ablatum est per paucæ farta, quantumcumque sit magna summa totalis.

39. Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus est etiam respectu ejusdem persone, et cum contractu retro-venditionis præventivo, cum intentione lucri.

41. Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, et nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem a mutuario exigere, et eo titulo ab usura excensari.

42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia et gratitudine debitam; sed solum si exigatur, tamquam ex iustitia debita.

43. Quotini non nisi veniale sit deprehensa auctoritatem magnam sibi notiam falso crimine elidere?

44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsam crimem aliqui, ut suam iustitiam, et honorem defendat. Et si hoc non sit probabile, vix illa erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed datur tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spiritualis; vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut contra.

46. Et id quod locum habet, etiam si temporale sit principale motivum dandi spiritualis; imo etiam si sit

finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud plaris æstimetur, quam res spiritualis.

47. Cum dicit Concilium Tridentinum, eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui nisi quos digniores ad Ecclesiam magis utiles ipsi iudicaverint, ad Ecclesiam promovent, Concilium vel primo videtur pro hoc digniores; non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo; vel secundo locutionis minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos; vel tandem loquitur tertio, quando fit consensus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem secundum ea nullam involvere malitiam, et solum esse malam quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissimum videatur.

49. Mollities iure naturæ prohibita non est: unde si Deus esset non interdixisset, sæpe esset bona, et aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cum conjugata, consentientia marito, non est adulterium; itaque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatorem.

51. Famulus, qui submissis humeris subter aljvra herum suam ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, et multoties eidem subseravit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si illi faciat melius notabilis detrimentum, puta ne a Domino male tractetur, ne torvis oculis aspietur, ne domo expellatur.

52. Præceptum servandi Festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, et si absit contemptus.

53. Satisfacit præcepto Ecclesia de audiendo sacro, qui duas ejus partes, imo quatuor simul a diversis Celebrantibus audit.

54. Qui non potest recitare Matutinum et Laudes, potest antem reliquas Horas, ad mat. tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ satisficit per sacramentum Domini manducationem.

56. Frequens Confessio et Communitio, etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.

57. Probabile est sufficere attritionem naturalem, modo honestam.

58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alienius consuetudinem.

59. Licet sacramentaliter absolvere dimittat tantum confitentem, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnae aliquis festivitatis, aut indulgentiae.

60. Penitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, Naturae, aut Ecclesiae, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio, dummodo ore proferat, se dolore et proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, et non vult omittere; quinimodo directe, et ex proposito querit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est querere directe occasionem proximam peccandi pro honore spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo, quantumvis laboret ignorantia Misteriorum fidei, et etiam si per negligentiam, etiam culpabilem, nesciat Mysteriorum Sanctissimae Trinitatis, et Incarnationis D. N. J. C.

65. Sufficit illa Misteria semel credidisse.

Alia ab eodem Pontifice damnata die 23 nov. ejusdem anni.

1. Deus donat nobis omnipotentiam suam, ut ea utamur, sicut aliquis donat alteri villam, aut librum.

2. Deus subiecit nobis suam omnipotentiam.

N. 3.—*Propositiones Michaelis de Molino damnatae ab Innoc. XI. Cons. Caelestis 20 nov. anno 1686.*

1. Oportet hominem suas potentias auxiliari. Et haec est via interna.

2. Velle operari active, est Deum ostendere, qui vult esse ipse solus agens; et ideo opus est se ipsum in Deo totum, et totaliter derelinquere, et postea permanere, velut corpus exanimatum.

3. Vota de aliquo faciendi sunt perfectionis impeditiva.

4. Activitas naturalis est gratiae inimica, impeditque Dei operationes et veram perfectionem, quia Deus operari vult in nobis sine nobis.

5. Nihil operando anima se annihilat et ad ipsum principium redit, et ad suam originem, dum est essentia Dei, in qua transformata remanet ad divinizationem, et Deus tunc in seipso remanet, quia non tunc sunt amplius duae res unitae sed una tantum; et haec ratio, Deus vivit et regnat in nobis, et anima seipsam annihilat in esse operativo.

6. Via interna est illa, qua non cognoscitur nec lumen, nec amor, nec resignatio, et non oportet Deum cognoscere, et hoc modo recte proceditur.

7. Non debet anima cogitare nec de praemio nec de punitione, nec de Paradiso, nec de inferno, nec de morte, nec de eternitate.

8. Non debet velle scire, an gradatur cum voluntate Dei, an cum eadem voluntate resignata maneat, nec nec opus est ut velit cognoscere suum statum, nec proprium nihil, sed debet ut corpus exanimatum manere.

9. Non debet anima reminisci nec sui, nec Dei, nec ejuscumque rei, et in via interna omnis reflexio est noctua, etiam reflexio ad suas humanas actiones, et ad proprios defectus.

10. Si proprii defectus alios scandalizant, non est necessarium reflectere, dummodo non adsit voluntas scandalizandi; et ad proprios defectus non posse reflectere, gratia Dei est.

11. Ad dubia, quae occurrunt, an recte procedatur, non opus est reflectere.

12. Qui suam liberum arbitrium Deo locavit de nulla re debet curam habere, nec de inferno, nec de Paradiso, nec debet desiderium habere propriae perfectionis, nec virtutum, nec propriae sanctitatis, nec propriae salutis, cuius spem expurgare debet.

13. Resignato Deo libero arbitrio, eidem Deo relinquenda est cogitatio et cura de omni re nostra, et relinquere, ut faciat in nobis sine nobis suam divinam voluntatem.

14. Qui divina voluntati resignatus est, non convenit, ut a Deo rem aliquam petat; quia petere est imperfectio, cum sit actus propriae voluntatis et electionis, et est velle, quod divina voluntas nostrae conformetur, et non quod nos-

trae divinae. Et illud Evangelii, *petite et accipietis*, non est dictum a Christo pro amibus internis, quae nolunt habere voluntatem. Imo hujusmodi amorem eo perveniunt, ut non possint a Deo rem aliquam petere.

15. Sicut non debent a Deo rem aliquam petere, ita nec illi ob rem aliquam gratias agere debent, quia utriusque est actus propriae voluntatis.

16. Non convenit indulgentias quaerere pro peccata propria peccatis debita, quia melius est divinae justitiae satisfacere, quam divinam misericordiam quaerere, quoniam illud ex puro Dei amore procedit, et istud ab amore nostro interest; nec est res Deo grata, nec meritoria, quia est velle crucem ferre.

17. Tradit Deo libero arbitrio, et eidem relicta cura, et cogitatione anime nostrae, non est amplius habenda ratio temptationum, nec eis alia resistentia fieri debet, nisi negativa, nulla adhibita industria, et si natura commoveret, oportet sinere, ut commoveretur, quia est natura.

18. Qui in oratione utitur imaginibus, figuris, speciebus, et propriis conceptionibus, non adorat Deum in spiritu, et veritate.

19. Qui amat Deum eo modo, quo ratio argumentatur, aut intellectus comprehendit, non amat verum Deum.

20. Asserere, quod in oratione opus est sibi per discursum auxilium ferre, et per cogitationes quando Deus animam non alloquitur, ignorantia est. Haec nunquam loquitur, et us locutio haec operatio, et semper in anima operatur, quando haec suis discursibus, cogitationibus et operationibus cum non impedit.

21. In oratione opus est manere in illo obscura, et universali, cum quiete et oblivione cujusque cogitationis particularis, ac distinctae attributorum Dei ac Trinitatis, et sic in Dei praesentia manere ad illum adorandum, et secundum, eique inserviendum, sed absque productione actuum, quia in his Deus sibi non complacet.

22. Cognitio haec per fidem non est actus a creatura productus, sed est cognitio a Deo creaturae tradita, quam creatura se habere non cognoscit, sed potest cognoscit illam se habuisse; et eadem dicitur de amore.

23. Mystici cum sancto Bernardo in Scala Claustralium distinguunt quatuor gradus, Lectiorem, Meditationem, Orationem, et Contemplationem infinitam. Qui semper in primo sistit, nunquam ad secundum partransit. Qui semper in secundo persistit, nunquam ad tertium pervenit, qui est nostra contemplatio acquisita, in qua per totam vitam persistendum est, dummodo Deus animam non trahat, absque eo quod ipsa id expectet, ad contemplationem infinitam; et haec cessante, anima regredi debet ad tertium gradum, et in ipso permanere absque eo quod amplius redeat ad secundum aut primum.

24. Qualescumque cogitationes in oratione occurrant, etiam impurae, etiam contra Deum, Sanctos, Fidem, et Sacramenta, si voluntarie non nutrantur, nec voluntarie expellantur, sed cum indifferentia et resignatione tolerentur, non impediunt orationem Fidei, imo eam perfectiorem efficiunt, quia anima tunc magis divinae voluntati resignata remanet.

25. Hiis qui supervenit somnus, et dormitur, nihilominus fit oratio, et contemplatio actualis, quia oratio et resignatio idem sunt, et dum resignatio perdurat, perdurat et oratio.

26. Tres illic viae, Purgativa, Illuminativa, et Unitiva, sunt absurdum maximum, quod dictum fuerit in mystica; cum non sit nisi unica via, scilicet via interna.

27. Qui desiderat, et amplectitur devotionem sensibilem, non desiderat, nec querit Deum, sed seipsum, et male agit, cum eam desiderat, et eam habere conatur; quia per viam internam incedit, tam in locis sacris, quam in diebus solemnibus.

28. Tedium rerum spiritualium bonum est: siquidem per illud purgatur amor proprius.

29. Dum anima interna fastidit discursus de Deo et virtutes, et frigida remanet, nullum in se ipsa sentiens fervorem, bonum signum est.

30. Totum sensibile, quod experimur in vita spirituali, est abominabile, spurium, et immundum.

31. Nullis meditativa veras virtutes exorcat internas, quae non debent a sensibus cognosci. Opus est amittere virtutes.

32. Nec ante, nec post Communio-

nem alia requiritur preparatio aut gratiarum actio (pro istis animabus internis), quam permanentia in solita resignatione passiva; quia modo perfectione supplet omnes actus virtutum, qui possunt, et fiunt in via ordinaria. Et si hac occasione Communionis insurgunt motus humiliationis, petitionis, aut gratiarum actionis, reprimendi sunt, quoties non dignoscatur, eos esse ex impulsu speciali Dei; alias sunt impulsus naturæ nondum mortuæ.

33. Mala agitamina, quæ procedit per hanc viam internam, si in diebus solemnibus vult aliquo conatu particulari excitare in se devotum aliquem sensum; quoniam animæ internæ omnes dies sunt æquales, omnes festivi. Et idem dicitur de locis sacris, quia hujusmodi animabus omnia loca æqualia sunt.

34. Verbis, et lingua gratias agere Deo non est pro animabus internis, quia in silentio manere debent, nullum Deo impedimentum apponendo, quod operetur in illis; et quo magis Deo se resignant, experitur se non posse orationem Dominicam, seu *Pater noster*, recitare.

35. Non convenit animabus hujus viæ internæ, quod faciant operationes, etiam virtuosas, ex propria electione et activate; alias non essent mortuæ: nec debent elicere actus amoris erga B. Virginem, Sanctos, aut Humanitatem Christi; quia cum ista obiecta sensibilis sint, talis est amor erga illa.

36. Nulla creatura, nec B. Virgo, nec Sancti adesse debent in nostro corde, quia solus Deus vult illud occupare, et possidere.

37. In occasione tentationum, etiam furiosarum, non debet anima elicere actus explicitos virtutum oppositarum, sed debet in supradicto amore, et resignatione permanere.

38. Crux voluntaria mortificationum pondus grave est, et infructuosum, ideoque dimittenda.

39. Sanctiora opera, et penitentia quas peregerunt Sancti, non sufficiunt ad removendam ab anima vel unitam adhesionem.

40. B. Virgo nullum unquam opus exterius peregit, et tamen fuit Sanctis omnibus Sanctior; igitur ad sanctitatem perveniri potest absque opere exteriori.

41. Deus permittit, et vult ad nos humiliandos, et ad veram transformationem perducendos, quod in aliquibus animabus perfectis, etiam non arreptis, demon violentiam inferat carnis corporibus, easque actus carnales committere faciat, etiam in vigilia, et sine mentis offuscatione, movendo phantasiam illorum manus et alia membra contra eorum voluntatem. Et idem dicitur, quod alios actus per se peccaminosos, in quo casu non sunt peccata, quia in illis non adest consensus.

42. Potest dari casus, quod hujusmodi violentiæ ad actus carnales contingant eodem tempore ex parte dæmonum personarum, scilicet maris et feminæ, et ex parte utriusque sequatur actus.

43. Deus præteritis sæculis Sanctos officio tyrannorum ministerio, non vero eos efficit Sanctos ministerio dæmonis, qui causando in eis prædicta violentias facit, ut illi se ipsos magis despiciant, atque annihilent, et se Deo resignent.

44. Job blasphemavit, et tamen non peccavit labiis suis, quia fuit ex demonis violentia.

45. Sanctus Paulus hujusmodi dæmonis violentias in suo corpore passus est, unde scripsit: *non quod volo bonum, hoc ago, sed quod nolo malum hoc facio.*

46. Hujusmodi violentiæ ad meliorem magis proportionatum ad annihilandam animam, et eam ad veram transformationem et unionem perducendam, nec alta superest via, et hæc est via facilior et tutior.

47. Cum hujusmodi violentiæ occurrunt, sincere oportet, ut Satanæ operetur, nullam adhibendo industriam, nullumque propriam contentum, sed permanere debet homo in suo nihilo, et etiam si sequatur pollutiones, et actus obsceni propriis manibus, et etiam peiora, non opus est se ipsam inquietari, sed foras emittendi sunt scrupuli, dubia, et timores; quia anima magis illuminata, magis robusta, magisque candida, et acquiritur sancta libertas. Et præ omnibus non operam reddit, eodem tempore animam carum reddit, quod ipse sit qui revelat, et anima in contrarium non potest dubitare.

48. Satanæ, qui hujusmodi violentias inferat, suadet inde gravia esse delicta, ut anima se inquietet, ne in via interna ulterius progrediatur; unde ad evitandum eas enervandas melius est ea non confiteri, quia non sunt peccata, nec etiam venialia.

49. Job ex violentia dæmonis se propriis manibus pollebat, eodem tempore, quo mundas habebat ad Deum processus (sive interpretando locum ex cap. XVI Job).

50. David, Jeremias, et multi ex sanctis Prophetis hujusmodi violentias patiebantur harum impurarum operationum exteriarum.

51. In sacra Scriptura multa sunt exempla violentiarum ad actus exterius peccaminosos, ut illud de Samsone, qui per violentiam se ipsum occidit cum Philisteis, conjugium in initio fornicatus est; que alia erant prohibita, et peccata fuissent. De Juditha, que Olopherni mentita fuit. De Eliseo, qui pueris maledixit. De Elia, qui combussit Duces cum turmis Regis Ahab. An vero fuerit violentia immediate a Deo peracta, vel dæmonum ministerio, ut in aliis animabus contingit, in dubio relinquitur.

52. Cum hujusmodi violentiæ etiam impuro absque mentis offuscatione accidunt, tunc animas Deo potest uniri, et de facto semper magis uniri.

53. Ad cognoscendum in praxi an aliqua operatio in aliis personis fuerit violenta, regula quam de hoc habeo, nihil sunt protestationes animarum illarum, quæ protestantur se dictis violentiis non consensisse, et jurare non posse quod in illis consenserint, et videre quod sint anime quæ proficiunt in via interna; sed regulam sumo a lumine quodam actuali, cogitationis humane sæ Theologia superioris, quod me certo cognoscere facit cum interna certitudine, quod talis operatio est violenta, et certus sum quod hoc lumen a Deo procedit, et ad me pervenit conplexum cum certitudine, quod a Deo proveniat, et mihi nec umbram dubii relinquit in contrarium; eo modo quo interdum contingit, quod Deus aliquid revelando, eodem tempore animam carum reddit, quod ipse sit qui revelat, et anima in contrarium non potest dubitare.

54. Spirituales vigæ ordinariæ in hoc mundo mortis se delusos invenient, et confusos, et cum omnibus passionibus in alio mundo purgandas.

55. Per hanc viam internam pervenitur, etsi multa cum sufferentia ad purgandas, et extinguendas omnes passiones, ita quod nihil amplius sentiant, nihil nihil; nec ullam sentiant inquietudinem sicut corpus mortuum, nec animam se amplius commoveri sinit.

56. Duae leges, et duæ cupiditates, anima una, et amoris proprii altera, tandem perdurant, quamdiu perdurat amor proprius; unde quando hic purgatus est et mortuus, ut fit per viam internam; non adsunt amplius illæ duæ leges, et duæ cupiditates, nec ulterius lapsus aliquis incurritur, nec aliquid sentitur amplius, nequidem veniale peccatum.

57. Per contemplationem acquisitionem pervenit ad statum non faciendi amplius peccata, nec mortalia, nec venialia.

58. Ad ejusmodi statum pervenitur, non reflectendo amplius ad proprias operationes, quia defectus ex reflexione oriuntur.

59. Via interna sequenda est a Confessione, a Confessariis, et a casibus conscientia, a Theologia, et Philosophia.

60. Animabus proventis, quæ reflexionibus mori incipiunt, et eo etiam perveniunt, ut sint mortuæ, Deus Confessionem aliquando afficit impossibilem, et supplet ipse tanta gratia perseverante, quantum in Sacramento respererent; et ideo hujusmodi animabus non est bonum in tali casu ad Sacramentum Penitentia accedere, quia id est in illis impossibile.

61. Anima cum ad mortem mysticam pervenit, non potest amplius aliud velle, quam quod Deus vult; quia non habet amplius voluntatem, et Deus illi eam abstulit.

62. Per viam internam pervenitur ad continuum statum inmobilem in pace imperturbabili.

63. Per viam internam pervenitur etiam ad mortem sensuum, quinimo signum, quod quis in statu nihilitatis maneat, idest mortis mysticæ, est si sensus exteriores non representant amplius res sensibiles, unde sint ac si non essent, quia non perveniunt ad faciendum, quod intellectus se ad eas applicet.

64. Theologus minorem dispositio-

nem habet, quam homo rudis ad statum contemplativum; primo quia non habet fidem adeo puram: secundo quia non est adeo humilis: tertio quia non adeo curat propriam salutem: quarto quia caput referunt habet plantasma-tibus, speciebus, opinionibus et speculationibus, et non potest in illum ingredi verum lumen.

65. Praepositis obediendum est in exteriori, et latitudo voti obedientiae Religiosorum tantummodo ad exterioris pertingit; in interiori vero aliter res se habet quia solus Deus et Director intrant.

66. Ritu digna est nova quaedam doctrina in Ecclesia Dei, quod anima quoad internum gubernari debeat ab Episcopo; quod si Episcopus non sit capax, anima ipsam cum suo Directore aeat. Novam dico doctrinam, quia nec sacra Scriptura, nec Concilia, nec Canones, nec Bullae, nec Sancti, nec Auctores nec unquam tradiderunt, nec tradere possunt; quia Ecclesia non iudicat de occultis, et anima jus habet eligendi quemcumque sibi benivsum.

67. Dicere, quod internum manifestandum est exteriori tribunal praepositorum, et quod peccatum sit id non facere, est manifesta deceptio, quia Ecclesia non iudicat de occultis, et propriis animabus praeducunt his deceptionibus, et simulationibus.

68. In mundo non est facultas, nec iurisdictio ad praesepiendum, ut manifestentur epistole Directoris quoad internum animae, et ideo opus est animadvertere, quod hoc est insultus Sanctae etc.

N. 4.—Damnata ab Alexandro VIII 24 augusti anno 1690.

1. Bonitas objectiva consistit in convenientia objecti cum natura rationali; formali vero in confirmatione actuum cum regula morum. Ad hoc sufficit, ut actus moralis tendat in suam finem ultimum interpretative: hinc homo non tenetur amare, neque in principio, neque in decursu vitae suae mortalis.

2. Peccatum philosophicum seu morale, est actus humanus disconveniens naturae rationali, et rectae rationi; Theologicum vero, et mortale est

transgressio libera divinae legis. Philosophicum quantumvis grave in illo qui Deum vel ignorat vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum; sed non offensa Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque aeterna poena dignum.

Actae ab eodem damnatae 7 dec. anno 1690.

1. In statu naturae lapsae ad peccatum formale et demeritum sufficit illa libertas, qua voluntarium, ac liberum fuit in causa sua, peccato originali, et libertate Adami peccantis.

2. Tametsi detur ignorantia invincibilis iuris naturae, haec in statu naturae lapsae operantem ex ipsa non excusat a peccato formali.

3. Non licet sequi opinionem vel inter probabilis probabilissimam.

4. Dedit semetipsum pro nobis obligationem Deo, non pro solis Electis, sed pro omnibus, et solis fidelibus.

5. Pagani, Iudaei, Haeretici, alique huius generis nullum omnino accipiunt a Jesu Christo influxum; adeoque hinc recte inferes, in illis esse voluntatem nudam et inermem, sine omni gratia sufficienti.

6. Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut probe merito possumus petere a gratia sufficienti libera nos Dominum.

7. Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi; si Dei, charitas Patris est; si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est.

8. Necessae est infidelem in omni opere peccare.

9. Revera peccat, qui odio habet peccatum mere ob ejus turpitudinem, et disconvenientiam cum natura rationali, sine ullo ad Deum offensum respectu.

10. Intentio, qua quis detestatur malum, et prosequitur bonum, mere ut caelestem obtineat gloriam, non est recta nec Deo placens.

11. Omne quod non est ex Fide Christiana supernaturali, quae per dilectionem operatur, peccatum est.

12. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam Fides, et etiam si videntur credere, non est Fides Divina, sed humana.

13. Quisquis etiam aeternae mercedis intuitu Deo famulatur, charitate si carnet, vitio non caret, quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

14. Timor gehennae non est supernaturalis.

15. Attritio, quae gehennae, et poenarum metu concipitur, sine dilectione benevolentiae Dei propter se, non est bonus motus ac supernaturalis.

16. Ordinem praemittendi satisfactionem absolutionis induxit non politia, aut institutio Ecclesiae, sed ipsa Christi lex et praescriptio, natura rei idipsum quodammodo dicente.

17. Per illam praxim mox absolventi, ordo poenitentiae est inversus.

18. Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti Poenitentiae, etiam si plurimorum hominum sustentet auctoritas, et multi temporis diuturnitas confirmet; nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusu.

19. Homo debet agere tota vita poenitentiam pro peccato originali.

20. Confessiones apud Religiosos factae plerumque vel sacrilegae sunt, vel invalidae.

21. Parochianus potest suspicari de mendicantibus, qui elemosinis communi-bus vivunt, de imponenda nimis satisfactione, ob questum seu lucrum subsidii temporalis.

22. Sacrilegi sunt iudicandi, qui jus ad Communionem percipiendam praetendunt, antequam condignam de delictis suis poenitentiam egerint.

23. Similiter arceudi sunt a Sacra Communionem, quibus nondum inest amor Dei purissimus, et omnis mistionis expertus.

24. Oblatio in Templo, quae facta a B. Virgine Maria de Purificationis suo per duos pullos columbarum, unum in holocaustum, et alterum pro peccatis sufficienter testatur, quod indigni purificatione, et quod Filius qui offerebatur, etiam macula Matris maculatus esset; secundum verba legis.

25. Dei Patris sedentis simulacrum nefas est Christiano in templo collocare.

26. Laus, quae defertur Mariae ut Mariae, vana est.

27. Valuit aliquando Baptismus

sub hac forma collatus: *In nomine Patris etc. praetermissis illis: ego te baptizo.*

28. Valet Baptismus collatus a ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit: *non intendit facere, quod facti Ecclesia.*

29. Patris, et totius concilii est assertio da Pontificis Romani supra Concilium (Reverentiam auctoritatis, atque in Fidei questionibus decernendis infallibilitatis).

30. Ubi quis invenit doctrinam in Augustino clare fundatam, illam absolute potest tenere et docere, non respiciendo ad ullam Pontificiam Bullam.

31. Bulla Urbani VIII *In Eminenti*, est subreptitia (1).

N. 5.—Propositiones super amore erga Deum purissimo damnatae ab Innocentio XII Brevis Cum alias 21 martii anno 1699.

1. Datur habitualis status amoris Dei, qui est charitas pura, et sine ulla mixtione motivi proprii interessae. Neque timor poenarum, neque desiderium remunerationum habent amplius in eo partem. Non amatur amplius Deus propter meritum, neque propter perfectionem, neque propter felicitatem in eo amando.

2. In statu vite contemplativa, seu unitiva amittitur omne motivum interessatum timoris et spei.

3. Id, quod est essentialiter in directione animae, est non aliud facere, quam sequi patienter gratiam cum infinita patientia, precautionem, et subtilitatem: oportet se intra hos limites continere, ut sinatur Deus agere, et nunquam ad suam amentem ducere, nisi quando Deus per unionem interiorem incipit aperire cor hinc verbo, quod adeo durum est animabus adhuc sibi-met affixis, et adeo potest illas scandalizare, aut in perturbationem condecere.

4. In statu sanctae indifferentiae anima non habet amplius desideria vo-

(1) In hac Bulla data 1641 Urbanus VIII confirmavit Constitut. Pii V. et Greg. XIII, quibus damnantur 79 propositiones Baii; iterum prohibet librum Corn. Jansenii.

luntaria, deliberata propter suum interesse, exceptis istis occasionibus, in quibus toti suae gratiae fideliter non cooperatur.

5. In eodem statu sanctae indifferentiae nihil nobis, omnia Deo volumus. Nihil volumus, ut sinus perfecti et beati propter interesse proprium, sed omnem perfectionem, ac beatitudinem volumus, in quantum Deo placet effluere, ut velimus res istas impressione suae gratiae.

6. In hoc sanctae indifferentiae statu volumus amplius salutem, ut salutem propriam, ut liberationem aeternam, ut mercedem nostrorum meritorum, ut nostrum interesse omnium maximum sed eam volumus voluntate plena, ut gloriam et beneplacitum Dei, ut rem quam ipse vult, quam nos vult velle propter ipsum.

7. Derelictum non est nisi abnegatio, seu sui ipsius renuntiatio, quam Jesus Christus a nobis in Brancello requirit, postquam exterius omnia reliquerimus, ista nostri ipsorum abnegatio non est, nisi quod interesse proprium. . . Extrema probationis, in quibus haec abnegatio seu sui ipsius derelictio exerceri debet, sunt tentationes, quibus Deus simulatur vult purgare amorem, nullum ei ostendendo periculum, neque ullam spem quod suum interesse proprium, etiam ad rem.

8. Omnia sacrificia, quae fieri solent ab animabus quammaxime disinteressatis circa aeternam beatitudinem, sunt conditionalia . . . Sed hoc sacrificium non potest esse absolutum in statu ordinario. In uno extremarum probationum casu hoc sacrificium fit aliquo modo absolutum.

9. In extremis probationibus potest animae invincibiliter persuasum esse persuasionem reflexa, quae non est intimus conscientiae fundus, se juste reprobam esse a Deo.

10. Tunc anima divisa a sompitiis expirat cum Christo in cruce dicens: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* In hac involuntaria impressione desperationis conficit sacrificium absolutum sui intercessi proprii quod aeternitatem.

11. In hoc statu anima amittit omnem spem sui proprii intercessi, sed nunquam amittit in parte superiori, id est in suis actibus directis, et intimis

spem perfectam, quae est desiderium desinteressatum promissionum.

12. Director tunc potest huic animae permittere, ut simplicitate acquiescat iactura sui proprii intercessi, et iustae condemnationi, quam sibi a Deo indictam credit.

13. Inferior Christi pars in Cruce non communicavit superiori suas involuntarias perturbations.

14. In extremis perturbationibus pro purificationis amoris fit quaedam separatio partis superioris animae ab inferiori. In ista separatione actus partis inferioris manant ex omni caeca et involuntaria perturbatione; nam totum, quod est involuntarium et intellectuale, est partis superioris.

15. Meditatio consistat discursivis actibus qui a se invicem facile distinguuntur. . . Ista compositio actuum discursivorum et reflexorum est propria exercitatio amoris intercessi.

16. Datur status contemplationis adeo sublimis, adeoque perfectae, ut fiat spiritalis: ita ut quoties anima actu orat, sua oratio sit contemplativa, non discursiva. Tunc non amplius indiget redire ad meditationem, ejusque actus methodicos.

17. Animae contemplativae privantur introitu distincto, sensibili, et rationali Jesu Christi duobus temporibus diversis. . . Primo in fervore nascentiarum contemplationis. . . Secundo animae mittit intuitum Jesu Christi in extremis probationibus.

18. In statu passivo exercentur omnes virtutes distincte, non cogitando, quod sint virtutes; quolibet momento aliud non cogitatur, quam facere id quod Deus vult, et amor zelotypus simul efficit, in quis amplius sibi virtutem vult, nec unquam sit adeo virtute praeditus, quam cum virtuti amplius affixus non est.

19. Potest dici in hoc sensu, quod anima passiva, et disinteressata nec ipsum amorem vult amplius, quatenus est sua perfectio et sua felicitas, sed solum quatenus est id, quod Deus a nobis vult.

20. In confitendo debent animae transformatae sua peccata detestari, et condemnare se, et desiderare remissionem suorum peccatorum, non ut propriam purificationem et liberationem,

sed ut rem quam Deus vult, et vult nos velle propter suam gloriam.

21. Sancti mystici excluderunt a statu animarum transformatarum exercitationes virtutum.

22. Quamvis haec doctrina (*de puro amore*) esset pura, et simplex perfectio Evangelica in universa traditione designata antiqui Pastores non proponebant passim multitudini iustorum, nisi exercitationem amoris intercessi eorum gratiae proportionatam.

23. Purus amor ipse solus constituit totam vitam inchoatam, et tunc erudit unicum principium et unicum motivum omnium actuum, qui debentur ei et meritorii sunt.

N. 6. — *Quesnellii propositiones damnatae a Clemente XI Constitutione Unigenitus 8 sept. anno 1713* (1).

1. Quid aliud remanet animae, quae Deum atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum, et peccati consecutiones, superbia patris, et signis indigentibus, hoc est generalis impotentia ab labore, ad orationem et ad omne opus bonum?

2. Jesu Christi gratia principium efficace boni cujuscumque generis, necessaria est ad omne opus bonum: absque illa non solum nihil fit, sed nec fieri potest.

3. In vanum, Domine, praecipis, si tibi ipse non das quod praecipis.

4. Ita, Domine, omnia possibilissima sunt ei, cui omnia possibilissima facis, eadem operando in illo.

5. Quando Deus non emollit cor pro interiorum unionem gratiae suae, exterioris et gratiae exteriores non inserviunt, nisi ad illud magis obtinendum.

6. Discrimen inter foetus Judaicum

(1) F. SS. D. N. Clementis Papae XI Constitutio *Unigenitus* Theologiae Propositionum etc. Romae typ. Salvatorum, Tom. 2. Celebris haec Constitutio tantum in Ecclesia auctoritatem sibi conciliavit, ut quomodo in ait Benedictus XIV Encyc. 10 oct. 1764 ab Episcopis Galliae, *nemo fidelium possit obsequio solutus aeternae discrimine a debita erga ipsam subjectioe sese subducere, aut eadem ullo modo refragari.*

et Christianum est, quod in illo Deus exigit fugam peccati, et implementum legis a peccatore, relinquendo illum in sua impotentia; in isto vero Deus peccatori dat quod jubet, illum sua gratia purificando.

7. Quae utilitas pro homine in veteri foedere, in quo Deus illum reliquit ejus propriae infirmitati, imponendo ipsi suam legem? Quae vero facilitas non est, admittere ad foedus, in quo Deus nobis donat quod petit a nobis?

8. Nos non pertinemus ad novum foedus, nisi in quantum participes sumus ipsius novae gratiae, quae operatur in nobis id, quod Deus nobis praecipit.

9. Gratia Christi est gratia suprema, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, et cum qua nunquam illum abnegamus.

10. Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardare.

11. Gratia non est aliud, quam voluntas Omnipotentis Dei jubentis, et facientis quod jubet.

12. Quando Deus vult salvare animam, quocumque tempore, quocumque loco effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei.

13. Quando Deus vult animam salvam facere, et eam tangit interior gratiae suae manu, nulla voluntas humana ei resistit.

14. Quotumcumque remotus a salute sit peccator obstinatus, quando Jesus se ei videndum exhibet lumine salutis suae gratiae, oportet, ut se detestetur, accurrat, sese humiliet, et adoret Salvatorem suum.

15. Quando Deus mandat suum, et suam aeternam benedictionem committit unione sui Spiritus, et interiori vi gratiae suae, operatur illam in corde obedientiam, quam petit.

16. Nullae sunt illecebrae, quae non cedant illecebris gratiae, quia nihil resistit Omnipotenti.

17. Gratia est vox illa Patris, quae homines interius docet, ac eos venire facit ad Jesum Christum; quicumque ad eum non venit, postquam audivit vocem exteriorum Filii, nullatenus est doctus a Patre.

18. Semen Verbi, quod manus Dei irrigat, semper affert fructum suum.

19. Dei gratia nihil aliud est, quam ejus omnipotens voluntas: haec est idea,

quam Deus ipse nobis tradit in omnibus suis Scripturis.

20. Vera gratiæ idea est, quod Deus vult sibi a nobis obediri, et obediatur; imperat, et omnia sunt; loquitur tanquam Dominus, et omnia sibi submissa sunt.

21. Gratiæ Jesu Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, utpote que est operatio voluntatis omnipotentis, sequela et imitatio operationis Dei incarnantis, et resuscitantis Filium suum.

22. Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis cum libero ipsius voluntatis consensu, demonstratur illico nobis in Incarnatione, veluti in fonte atque archetypo omnium aliarum operationum misericordiae et gratiæ, quæ omnes ita gratuite, atque ita dependentes a Deo sunt, sicut ipsa originalis operatio.

23. Deus ipse nobis ideam tradit omnipotentis operationis suæ gratiæ, eam significans per illam quæ creaturam a nihilo producit, et mortuis reddit vitam.

24. Justa idea, eam Centurio habuit de Omnipotentia Dei, et Jesu Christi in sanandis corporibus solo motu suæ voluntatis, est imago ideæ, quæ haberi debet de Omnipotentia suæ gratiæ in sanandis animabus a cupiditate.

25. Deus illuminat animam, et eam sanat æque ac corpus sola suâ voluntate; jubet, et ipsa obtemperat.

26. Nulla dantur gratiæ nisi per fidem.

27. Fides est prima gratia, et fons omnium aliarum.

28. Prima gratia, quam Deus concedit peccatori, est peccatorum remissio.

29. Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia.

30. Omnes, quos Deus vult salvare per Christum, salvantur infallibiliter.

31. Desideria Christi semper habent suum effectum, pacem, intimo cordium infert, quando eis illam optat.

32. Jesus Christus se morte tradidit ad liberandum pro semper suo sanguine primogenitos, id est electos, de manu Angelî exterminatoris.

33. Prohi quantum oportet bonis terrenis, et sibi met ipsis renuntiassæ ad hoc, ut quis fiduciam habeat sibi, ut

ita dicam, appropriandi Christum Jesum, ejus amorem, mortem et mysteria, ut fecit Sanctus Paulus, dicens: *qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me!*

34. Gratiæ Adami non producebat nisi merita humana.

35. Gratiæ Adami est sequela creationis, et erat debita natura sanæ et integræ.

36. Differentia essentialis inter gratiam Adami et status Innocentiæ, æ gratiam Christianam est, quod primari unusquisque in propria persona recepisset; ista vero non recipitur, nisi in persona Jesu Christi resuscitati, cui nos uniti sumus.

37. Gratiæ Adami, sanctificando illum semetipso erat illi proportionata; gratia Christiana nos sanctificando in Jesu Christo, est omnipotens, et digna Filio Dei.

38. Peccator non est liber nisi ad malum, sine gratia Liberatoris.

39. Voluntas, quam gratia nos prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum. est capax omnis mali et incapax ad omne bonum.

40. Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nostram condemnationem.

41. Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in Philosophis Ethicis, non potest venire nisi a Deo, et sine gratia non producit nisi presumptionem, vanitatem et oppositionem ad ipsum Deum, loco affectum adorationis, gratitudinis et amoris.

42. Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad sacrificium Fidei: sine hoc nihil, nisi impuritas; nihil, nisi indignitas.

43. Primus effectus gratiæ baptismalis est facere, ut moriatur peccato; adeo ut spiritus, cor, sensus non habeant plus vite pro peccato, quam homo mortuus habet pro rebus mundi.

44. Non sunt, nisi duo amores, unde volitiones et actiones omnes nostras nascuntur: amor Dei, qui omnia agit propter Deum; quemque Deus remunerat; et amor, quo nos ipsos ac mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non refert, et propter hoc ipsum fit malus.

45. Amore Dei in corde peccatorum non amplius regnante, necesse est, ut

in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones corrumpat.

46. Cupiditas aut charitas usum sensuum bonum, vel malum faciunt.

47. Obedientia legis profuere debet ex fide, et hic fons est charitatis. Quando Dei amor est illius principium interior, et Dei gloria ejus finis, tunc parum est quod appareat exterius; alioquin non est, nisi hypocrisis aut falsa justitia.

48. Quid aliud esse possumus, nisi tenebræ, nisi aberratio, et nisi peccatum sine fidei lumine, et sine Christo, et sine charitate?

49. Ut nullum peccatum est sine amore nostri, illa nullum est est opus bonum sine amore Dei.

50. Frustra clamamus ad Deum *Pater mi*, si spiritus charitatis non est ille, qui clamat.

51. Fides justificat quando operatur, sed ipsa non operatur nisi per charitatem.

52. Omnia alia salutis remedia continentur in fide, tanquam in suo germine et semine, sed hæc fides non est absque amore et fiducia.

53. Sola charitas christiano modo facit (actiones Christianas) per relationem ad Deum, et Jesum Christum.

54. Sola charitas est, quæ Deo loquitur, eam solam Deus audit.

55. Deus non coronat nisi charitatem; qui currit ex alio impulsu et ex alio motivo, in vanum currit.

56. Deus non remunerat nisi charitatem, quoniam charitas sola Deum honorat.

57. Totum deest peccatori, quando ei deest spes; et non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.

58. Nec Deus est, nec religio, ubi non est charitas, et non est novum.

59. Oratio impiorum est novum peccatum, et quod Deus illis concedit, est novum in eos iudicium.

60. Si solus supplicii timor animat penitentiam, quæ hæc est magis violenta, eo magis ducit ad desperationem.

61. Timor non nisi manum colibet, cor autem tamdiu peccato adhibet, quamdiu ab amore justitiæ non ducitur.

62. Qui a malo non abstinere nisi timore pœnæ, illud committit in corde suo; et jam est reus coram Deo.

63. Baptizatus adhuc est sub lege sicut Judæus, si legem non adimpleat, aut adimpleat ex solo timore.

64. Sub maledicto legis nunquam fit bonum, quia peccator sive faciendum malum, sive illud non nisi ob timorem evitans.

65. Moyses, Propheta, Sacerdotes, et Doctores Legis mortui sunt, absque eo quod ulum Deo desiderit filium: cum non effecerint nisi mancipia per timorem.

66. Qui vult Deo appropinquare, nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus, neque adduci per instinctum naturalem aut per timorem, sicut bestia: sed per fidem et per amorem, sicut filii.

67. Timor servilis non sibi representat Deum, nisi ut Dominum durum imperiosum, iniquum, intracelabilem.

68. De bonitas abbreviavit viam salutis, claudendo totam in Fide et precibus.

69. Fides, usus, augmentum, et premium Fidei totum est donum puræ liberalitatis Dei.

70. Nunquam Deus affligit innocentes, et afflictiones christi servunt vel ad puniendum peccatum, vel ad purificandum peccatorem.

71. Homo ad sui conservationem potest se dispensare ab ea lege, quam Deus condidit propter ejus utilitatem.

72. Nota Ecclesiæ Christianæ est, quod sit Catholica, comprehendens et omnes Angelos cœli, et omnes electos et justos terre, et omnium sæculorum.

73. Quid est Ecclesiæ, nisi cœtus filiorum Dei manentium in eo sinu, adoptatorum in Christo, subsistentium in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agentium per ejus gratiam, et expectantium gratiam futuri sæculi?

74. Ecclesiæ, sive integre Christus, Incarnatum Verbum habet ut caput; omnes vero Sanctos ut membra.

75. Ecclesiæ est unus solus homo compositus ex pluribus membris, quorum Christus est caput, vita, subsistentia et persona: unus solus Christus compositus ex pluribus Sanctis, quorum est Sanctificator.

76. Nihil spatiosius Ecclesiæ Dei, quia omnes Electi et Justi omnium sæculorum illam componunt.

77. Qui non ducit vitam dignam Fi-

lio Dei, et membro Christi, cessat intrinsece habere Deum pro patre, et Christianum pro capite.

78. Separatur quis a populo Electo cujus figura fuit populus Judaicus et caput est Jesus Christus, tam non vivendo secundum Evangelium, quam non credendo Evangelio.

79. Utile et necessarium est omni tempore, omni loco, et omni personarum generi studere, et cognoscere scripturam, pietatem, et Mystera Sacrae Scripturae.

80. Lectio Sacrae Scripturae est pro omnibus.

81. Obscuritas sancti Verbi Dei non est laetitia ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione.

82. Dies Dominicus a Christianis debet sanctificari lectionibus pietatis, et super omnia Sanctarum Scripturarum. Damnosum est velle Christianum ab hac lectione retrahere.

83. Est illusio sibi persuadere, quod notitia Mysteriorum Religionis non debeat communicare feminis lectione Sacrorum Librorum. Non ex familiaritate simplicitate, sed ex superbia virorum scientia ortus est Scripturarum abusus, et natus sunt haereses.

84. Abripere a Christianorum manibus Novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare.

85. Interdicere Christianis lectionem Sacrae Scripturae, praesertim Evangelii, est interdicere usum luminis illis lucis, et facere ut patientur speciem quamdam excommunicationis.

86. Exipere simulacrum populo hoc solatium juvandi vocem suam vooi totius Ecclesiae, est usus contrarius praesertim Apostolice et intentioni Dei.

87. Modus plenus sapientiae, luminis, et charitatis est dare animabus tempus portandi cum humilitate et sentiendi statum peccati, petendi spiritum poenitentiae et contritionis, et incipiendi ad minus satisfacere justitiae Dei antequam reconcilientur.

88. Ignoramus quid sit peccatum et vera poenitentia, quando volumus statim restitui possessioni bonorum illorum, quibus nos peccatum spoliavit, et detractamus separationis illius ferre confusioem.

89. Quartusdecimus gradus con-

versionis peccatoris est, quod cum sit iam reconciliatus, habet jus assistendi Sacrificio Ecclesiae.

90. Ecclesia auctoritatem excommunicandi habet, et eam exerceat per primos Pastores de consensu saltem presumpto totius Corporis.

91. Excommunicationis injuste metus nunquam debet nos impedire ab implendo debito nostro. Nunquam eximus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia videmus ab ea expulsos, quando Deo, Jesu Christo, atque ipsi Ecclesiae per claritatem adixi sumus.

92. Pati potius in pace excommunicationem et anathema iniustum quam prolede veritatem, est imitari Sanctum Paulum: tantum abest, ut sit erigere se contra auctoritatem, aut seindere unitatem.

93. Jesus quandoque sanat vulnura, quae praecipis primorum Pastorum festinatim infligit sine ipsius mandato. Jesus restituit, quod ipsi inconsiderato zelo rescindunt.

94. Nihil pejus de Ecclesia opinionem ingerit ejus inimici, quam videre illic dominantem exerceri supra fidem fidelium, et forari divisiones propter res, quae nec fidem laedunt, nec mores.

95. Veritates eo deveniunt, ut sint lingua quasi peregrina perisquis Christianis, et modus eas praedicandi est veluti in idioma incognitum: adeo remota est simplicitate Apostolorum, et supra communem captam fidelium. Neque satis advertitur, quod hic defectus sit unum ex signis maxime sensibilibus aeneticis Ecclesiae, et ire Dei in filios suos.

96. Deus permittit, ut omnes potestates sint contrariae Praedicatoribus veritatis, ut eos victoria attribui non possit nisi Divinae gratiae.

97. Nimis saepe contingit, membra unita Ecclesiae sunt, respici atque tractari tanquam indigna, ut sicut in Ecclesia, vel tanquam ab ea separata: sed justus vivit ex Fide, et non ex opinione hominum.

98. Status praesentationis et poenitentiae, quas quis tolerat tanquam hereticis, flagitiosis, et impiis, ultima perquam probatio est, et maxime meritoria, utpote quae facit hominem magis conformem Jesu Christo.

99. Pervicacia, praeventio, obstinatio in nolendo aut aliquid examinare, aut agnoscere se fuisse deceptum, mutant quotidie quod multos in odorem mortis id quod Deus in sua Ecclesia posuit, ut in ea esset odor vitae, v. g. bonos libros, instructiones, sancta exempla.

100. Tempus deplorabile, quo creditur honorari Deum, persequendo veritatem ejusque discipulos, tempus hoc adventum... Haberi, et tractari a Religionis Ministris, tanquam impium, et indignum omni commercio cum Deo, tanquam membrum putridum, capax corrumpendi omnia in societate Sanctorum, est hominibus piis morte corporis mors terribilior. Frustra quis sibi blanditur de suarum intentionum puritate et zelo quodam Religionis, persequendo flamma, ferroque viros probos, si propria passione est excecatus, atque abreptus aliena, propterea quod nihil vult examinare. Praesumpter credimus sacrificare Deo impium, et sacrificamus diabolo Dei servam.

101. Nihil spiritui Dei, et doctrinae Jesu Christi magis oppositum, quam communia facere juramenta in Ecclesia: quia hoc est multiplicare occasiones pejerandi, laqueos tendere infirmis et idiotis, et officere aut nomen et veritas Dei aliquando deseriant consilio impiorum.

N. 7.—*Propositiones damnatae a Benedicto XIV Const. Detestabilem 10 nov. anno 1752* (1).

I. Vir militaris, qui nisi offerat vel

1) Praeter plurimas Constitutiones, ait Scavini, quas Benedictus XIV dedit uti Pontifex duo sunt praecipua Opera (quae in re morali maxime inserviunt), quae edidit uti privatus.

Sunt primo *Institutiones Ecclesiasticae* numero 107, quae primum seorsim Bononiae italico sermone exaratae prodierunt, cum Auctor illi Ecclesiae praesesset: quoque aliquando *Notificationum*, sed frequentius etiam *Edictorum* nomine donantur. In latinum versae sunt studio P. Hefeloni a S. Carolo Scholarum Piram: quem laborem liberaliter excepti Pontifex, ac valde gratum habuit.

Est secundum Opus *De Synodo Dia-*

acceptet duellum, tanquam formidolosum, timidus, abjectus, et ad Officia militaria ineptus haberetur, indequo officio, quo se suosque sustentat, privaretur: vel promotionis alias sibi digne ab promerite spe perpetuo carere deberet, culpa et poena vacaret, sive offerat, sive acceptet duellum.

2. Excusari possunt etiam honoris tuendi, vel humanae vilipensionis vitandae gratia, duellum acceptantes vel ad illud provocatos, quando certo sciunt pugnam non esse securitarem, utpote ab aliis impeditam.

3. Non incurrunt in Ecclesiasticis poenis ab Ecclesia contra duellantes latas, Dux vel Officialis Militiae acceptans duellum ex gravi meta amissionis famae et officii.

4. Licitum est in statu hominis naturali, acceptare et offerre duellum, ad servandas cum honore formam, quando alio remedio earum injuria propulsari nequit.

5. Asserta licentia pro statu naturali, applicari etiam potest statui civitatis male ordinate, in qua nimirum vel negligentia vel malitia Magistratus, justitia aperte denegatur.

N. 8.—*Propositiones Synodi Pistoriensis a Pio VI Bulla Auctoritate Fidei 28 augusti anno 1794 damnatae* (1).

1. *Propositio, quae assertit postremis*

caesana, quod jampridem excoGITATUM atque paratum, sed variis distractis curis Auctor non edidit, nisi septimo sui Pontificatus anno. Illa prima editio septem continebatur libris, ac paucos post annos aliam auctam de novo vulgavit in tredecim libros distributam.

Summatim ejus doctrinam exhibet Mansi, *Epitome Doctrinae Moralis et Canonicae ex Operibus Benedicti XIV*, ad calcem Moralis S. Alphonsi.—It. *Constitutiones selectae, nec non Bullae, Decreta, Epistolae, etc. Parochialis, Confessariorum etc. utiliores ac necessariae. Venet. 1773*.—It. *De Syn. Diaec. Opus eptogium,.... contractum*, Venetiis, 1765.

(1) Hoc solemne ac dogmaticum Sanctae Apostolicae Sedis judicium fuitus vindicant vel. Card. Gerdi.

Tomo XIV *amissionum ejus Operum*, Romae edit. 1809, typ. Poggioii.—It. vid.

hiscæ sæculis sparsam esse generalem obscuracionem super veritates gravioris momenti spectatas ad Religionem, et quæ sunt basis fidei et moralis doctrinæ Jesu Christi, *Hæretica*.

2. *Propositiō, quæ statuit potestatem a Deo datam Ecclesie, ut communicaretur Pastoribus, qui sunt ejus ministri pro salute animarum.*

Sic intellecta ut a communitate Fidei in Pasores dirivetur Ecclesiastici ministerii ac regiminis potestas, *Hæretica*.

3. *Insuper quæ statuit Romanum Pontificem esse caput ministeriale.*

Sic explicata, ut Romanus Pontifex non a Christo in persona B. Petri, sed ab Ecclesia potestatem ministerii accipiat, quæ velat Petri successor, verus Christi Vicarius, ac totius Ecclesie caput pollet in universa Ecclesia, *Hæretica*.

4. *Propositiō affirmans, abusum fore auctoritatis Ecclesie, transferendo illam ultra limites doctrinæ ac morum, et eam extendendo ad res exteriores, et per vim exigendo in quod pendet a persuasione et corde; tum etiam, multo minus ad eam pertinere exigere per vim exteriorum subjectionem suis Decretis.*

Quatenus indeterminatis illis verbis extendendo ad res exteriores notet velut abusum auctoritatis Ecclesie, usum ejus potestatis acceptæ a Deo, quæ nisi sunt et ipsimet Apostoli in disciplina exteriori constituenda, et sancienda, *Hæretica*.

5. *Quæ parte insinuat, Ecclesiam non habere auctoritatem subjectionis suis Decretis exigendæ aliter quam per media, quæ pendet a persuasione.*

Quatenus intendat Ecclesiam non habere collatam sibi a Deo potestatem non solum dirigendi per consilia, et suasiones, sed etiam jubendi per leges, ac devios contumacesque exteriore ju-

Can. Guasco, *Dictionario Ricciano ad Anti-Ricciano*, Edizione II, Vercelli 1791.—It. passim *Dictionario Enciclopedico della Teologia, della Storia della Chiesa ec. ec.* del celebre Ab. Bergier, cui quidem innumera ad rem nostram additamenta accedunt, Romæ primum an. 1734, dein Venetiis an. 1827, ac tandem Mediol. 1845-46 nobis itemque doctissimis notis italicè reddito.

dicio, ac salubribus pœnis coercendi atque cogendi, *Inducens in systema alius damnatum ut hæreticum.*

6. *Doctrina synodali, quæ proflatur persuasum sibi esse, Episcopum accipere a Christo omnia jura necessaria pro bono regimine sue Diocesis.*

Prinde ac si ad bonum regimen canis superiores ordinationes spectantes sive ad Fidem et mores, sive ad generalem disciplinam, quarum jus est penes Summos Pontifices et Concilia Generalia pro universa Ecclesia, *Schismatica, ad minus erronea*.

7. *Item in eo, quod hortatur Episcopum ad prosequendam raverit perfectiorem Ecclesiasticæ disciplinæ Constitutionem, idque, contra omnes contrarias consuetudines, exemptiones, reservationes, quæ adversantur bono ordini Diocesis, majori gloriæ Dei, et majori edificationi Fidelium.*

Per id quod supponit Episcopo fas esse proprio suo iudicio, et arbitrato statuere, et decernere contra consuetudines, exemptiones, reservationes, sive quæ in universa Ecclesia, sive etiam in unaquaque provincia locum habent, sine venia et intervenit superioris hierarchicæ Potestatis, a qua inductæ sunt aut probatæ, et vim legis obtinent, *Inducens in schisma et subversionem hierarchicæ regiminis erronea*.

8. *Item quod et sibi persuasum esse ait, jura Episcopi a J. C. accepta pro gubernanda Ecclesia nec alterari, nec impediri posse; et ubi contigerit forum juri exercitum quavis de causa fuisse interruptum, posse semper Episcopum, ac debere in originaria sua jura regredi, quotiescumque id exigat majus bonum sue Ecclesie.*

In eo quod innuit juri Episcopali exercitum nulla superiori potestate prepediri aut coerceri posse, quando eumque Episcopum proprio iudicio censuerit minus id expedire majori bono sue Ecclesie, *Inducens in schisma et subversionem hierarchicæ regiminis, erronea*.

9. *Doctrina quæ statuit reformationem abusum circa Ecclesiasticam disciplinam in Synodis Diocesanis ab Episcopo, et Parochis æqualiter pendere, ac stabiliri debere: ac sine libertate decisionis indebitam fore subjectionem suggestionibus et jussionibus Episcopo-*

rum, *Falsa, temeraria, Episcopalis auctoritatis lævæ, regiminis hierarchicæ subversiva, faciens hæresin Ariana a Cælvino inventam*.

10. *Ita doctrina, quæ, Parochi aliter Sacerdotes in Synodo congregati pronuntiantur una cum Episcopo iudicium fidei, et imul innuit iudicium in causis fidei ipsis competere jure proprio, et quidem etiam per Ordinationem accepto, Falsa, temeraria, Ordinis hierarchicæ subversiva, detrahens firmitatem definitivum iudiciorum dogmaticorum Ecclesie, ad minus erronea*.

11. *Sententia exvitiata veteri majorum instituta ab apostolicis usque temporibus ducto, per meliora Ecclesiæ sæcula servata, receptum fuisse ut de creta aut definitionibus aut sententiis etiam majorum Sæculi non acceptarentur, nisi recognovisse fuissent, et approbatæ a Synodo Diocessana, Falsa, temeraria, derogans pro sua generalitate obedientiæ debite Constitutionibus Apostolicis, tum et sententiis ab hierarchia superiore legitime potestate emanantibus schisma faciens et hæresin*.

12. *Asterisiones Synodi complexivæ acceptæ circa decisiones in materia fidei ab aliquod sæculis emanatas, quas perhibet velut decreta ab una particulari Ecclesia vel paucis pastoribus profecta, nulla sufficienti auctoritate suffulta, nata corrumpenda puritati fidei, ac turbis excitandis, intrusa per vim, et quibus inflata sunt vulnera nimium ætate recentia, Falsa, captiosa, temeraria; scandalosa, in Romanos Pontifices et Beatorum injuriosa, debite Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogans, schismatica, perniciosa, ad minus erronea*.

13. *Propositiō relata inter acta Synodi, quæ innit Clementem IX pacem Ecclesie reddidisse per approbationem distinctionis juris et facti in subscriptione formularii ab Alexandro VII præscripti, Falsa, temeraria, Clementi IX injuriosa*.

14. *Quatenus vero ei distinctio suffragatur, ejusdem fautores laudibus extollendo, et eorum adversarios vituperando, Temeraria perniciosa, Summus Pontifex injuriosa, echisma faciens et hæresin*.

15. *Doctrina quæ proponit Ecclesiam considerandam velut unum corpus mysticum coagmentatum ex Christo capi-*

te, et fidelibus qui sunt ejus membra per unionem ineffabilem, quæ mirabiliter evadimus cum ipso unus solus Sacerdos, una sola victimæ, unus solus adorator perfectus Deis Patris in spiritu et veritate.

Intellecta hoc sensu, ut ad corpus Ecclesie non pertinent nisi fideles, qui sunt perfecti adoratores in spiritu et veritate, *Hæretica*.

16. *Doctrina Synodi de statu felicitis innocentium qualem eam representant in Adamo ante peccatum, compiectente non modo integritatem, sed et justitiam interiorem cum impulsu in Deum per amorem charitatis, atque primævam sanctitatem aliqua ratione post lapsum restitutam.*

Quatenus complexivæ acceptæ innuit statum illum sequalem fuisse creationis, debitum ex naturali exigentia, et conditione humane nature, non gratuitum Dei beneficium, *Falsa alias damnata in Bulo et Quaresimo, erronea, faciens hæresin Pelagianæ*.

17. *Propositiō his verbis exvitiata: edocti ab Apostolo spectamus mortem non jam ut iustitiam conditionem hominis, sed revera ut justam penam culpæ originalis.*

Quatenus sub nomine Apostoli subdole allegato insinuat, mortem quem in præsentis statu inflicta est velut justa pena peccati per justam subrotationem immortalitatis, non fuisse naturalem conditionem hominis, quasi immortalitas non fuisset gratuitum beneficium, sed naturalis conditio Captiosa, temeraria, Apostola injuriosa, alias damnata.

18. *Doctrina Synodi emanans post lapsum Adami Deum annuntians promissionem futuri liberatoris, et voluisse consolari genus humanum per spem salutis, quam J. C. allaturus erat, faciem Deum voluisse ut genus humanum transiret per approbationem quam veniret plenitudo temporum: ac primum ut in statu nature homo relictus propriis luminibus disceret de sua cœca ratione diffidere, et de suis aberrationibus moveret se ad desiderandum auxilium superioris luminis.*

Doctrina, ut jacet, Captiosa: atque intellecta de desiderio adjuutoris superioris luminis in ordine ad saltem promissam per Christum, ad quod concipiendum homo relictus suis propriis luminibus supponatur se posse suscipere

movere, *Suspecta, faciens heresi Semipelagiana.*

18. *Item que subjugit, hominem sub lege, cum esset impotens ad eum observandum, pravaricatorem evasisse, non quidem culpa legis que sanctissima erat, sed culpa hominis qui sub lege sine gratia magis magisque pravaricator evasit, superadditque, legem, si non sanavit cor hominis, effecisset ut sua mala cognosceret, et de sua infirmitate convictus desideraret gratiam mediatoris.*

Qua parte generaliter innuit hominem pravaricatorem evasisse per inobservantiam legis, quam impotens esset observare, quasi impossibile aliquid poterit imperare qui justus est, aut damnaturus sit hominem pro eo quod non potuit vitare, qui pius est, *Falsa, scandalosa, impia, in Bajo damnata.*

20. *Qua parte datur intelligi, hominem sub lege sine gratia potuisse concipere desiderium gratiae mediatoris ordinatum ad salutem promissam per Christum, quasi non ipsa gratia facit ut invocetur a nobis, Propositio, ut jacet, captiosa, suspecta, faciens heresi Semipelagiana.*

21. *Propositio, que assertit lumen gratiae, quando sit solum, non praestare, nisi ut cognoscamus infirmitatem nostri status, et gravitatem nostri mali gratiam in tali casu producere eundem effectum, quem lex producebat: ideo necesse esse, ut Deus creet in corde nostro sanctum amorem, et inspi-ret sanctam delectationem contrariam amoris in nobis dominantis: hunc amorem sanctum, hanc sanctam delectationem esse propria gratiam J. C. inspirationem charitatis, qua cognita sancto amore faciamus: hanc esse illam radicem, e qua germinant bona opera, hanc esse gratiam Novi Testamenti, que nos liberat a servitute peccati, et constituit Filios Dei.*

Quatenus intendant enim solum esse proprie gratiam Jesu Christi que creet in corde sanctum amorem, et que facit ut faciamus, sive etiam qui homo liberatus a servitute peccati, constituitur Filius Dei; et non sit etiam propria gratia Christi ea gratia, qua cor hominis tangitur per illuminationem Spiritus Sancti (Trident. sess. 6, cap. 5); nec vera datur interior gratia Christi, cui resistitur, *Falsa, captiosa, inducens in*

errorem in secunda propositione Janesani damnatum ut hereticum, eoque reprobans.

22. *Propositio, que innuit fidem a qua incipit series gratiarum, et per quam velut primam vocem vocamus ad salutem et Ecclesiam, esse ipsammet excellentem virtutem fidei, qua homines filiales nominantur et sunt.*

Perinde ac prior non esset gratia illa, quae ut prevenit voluntatem, sic prevenit et fidem, *Suspecta de heresi, eamque sapiens, alius in Quaesello damnata erronea.*

23. *Doctrina Synodi de duplici amore dominantis cupiditatis, et charitatis dominantis emittens hominem sine gratia esse sub servitute peccati: insimulque in eo statu per generalem cupiditatis dominantis influxum omnes suas actiones inferre et corrumpere.*

Quatenus insinuat in homine, dum est sub servitute, sive in statu peccati, destitutus gratia illa, qua liberatur a servitute peccati et constituitur filius Dei, sic dominari cupiditatem, ut per generalem hujus influxum omnes illius actiones in se inficiantur, et corrumpantur aut opera omnia, que ante justificationem fiunt, eamque ratione fiant, sint peccata:

Quasi in omnibus suis actibus peccator servat dominantem cupiditatem, *Falsa, perniciosa, inducens in errorem a Tridentino damnatum ut hereticum; iterum in Bajo damnatum art. 49.*

24. *Qua vero parte inter dominantem cupiditatem, et charitatem dominantem nulli pronuntur effectus melius a natura ipsa insiti, supertaque natura inchoabiles, qui una cum amore beatitudinis, naturalique propensione ad bonum remanserunt velut extrema li-neamenta, et reliquae imaginis Dei.*

Perinde ac si inter dilectionem Divinam, que nos perducit ad regnum, et dilectionem humanam illicitam, que damnatur, non daretur dilectio humana licita, que non reprehenditur, *Falsa, alius damnata.*

25. *Doctrina, que timorem peccatorum generatim prohibet dumtaxat non posse dici malum, si saltem pertingit ad prohibendam manum.*

Quasi timor ipse reprehensum, quam fides docet peccata indigendum, non sit in se bonus et utilis, velut donum supernaturale, ac motus a Deo inspiratus

preparans ad amorem justitiae, *Falsa, temeraria, perniciosa, divinis donis injuriosa, alius damnata, contraria doctrinae Concilii Tridentini, tum et communis Patrum sententiae, opus esse, juxta consuetum ordinem preparationis ad justitiam, ut intret timor primo, per quem evincit charitas: timor medicamentum, charitas sanitas.*

26. *Doctrina, que velut fabulam Pelagianam explodit locum illum inferorum, (quem Limbi paerorum nomine fideles passim designant) in quo animae decedentium cum sola originali culpa poena damni citra poenam ignis puniuntur:*

Perinde ac si hoc ipso quod qui poenam ignis removent, inducerent locum illum, et statim medium expertem culpe, et poena inter regnum Dei, et damnationem aeternam qualem fabulantur Pelagiani, *Falsa, temeraria, in scholas catholicas injuriosa.*

27. *Deliberatio Synodi, qua praetextu adhesionis ad antiquos Canones in casu dubii baptismatis propositum summi declarat de omittenda forma conditionalis mentione, Temeraria, pro-
prii, legi, auctoritati Ecclesiae contraria.*

28. *Propositio Synodi, qua postquam statuit Victimae participationem esse partem Sacrificii essentiali, subjugit, non tamen se damnare ut illicite Missas illas, in quibus adstantes sacramentaliter non communicant, ideo quia isti participant licet minus perfecte de ipsa Victimam, spiritu illam recipiendo:*

Quatenus insinuat ad Sacrificii essentiali deesse aliquid in eo Sacrificio, quod peratur sive anillo adstante, sive adstantibus qui nec sacramentaliter nec spiritualiter de victimam participant, et quasi damnanda essent ut illicite Missae illae, in quibus solo Sacerdote communicante, nemo adsit qui sive sacramentaliter sive spiritualiter communicet, *Falsa, erronea, de heresi suspecta, eamque sapiens.*

29. *Doctrina Synodi, qua parte tradere institutum illud doctrinam de ritu Consecrationis, remotis questionibus scholasticis circa modum, quo Christus est in Eucharistia, a quibus Parochos docendi manere fuagentes abstinere hortatur, duobus his tantum propositis: 1.° Christum post Consecrationem vere, realiter, substantialiter esse*

sub speciebus; 2.° tunc omnem panis et vini substantiam ce-sare, solam remanentibus speciebus, prorsus omittit nullam mentionem facere transubstantiationis, seu conversionis totius substantiae panis in Corpus, et totius substantiae vini in Sanguinem, quae valent articulum fidei Tridentinum Concilium defecit, et que in solenni fidei professione continetur.

Quatenus per inconsultam istiusmodi, suspensamque omissionem notitia subtrahitur tam articulo ad fidem pertinentis, tum etiam vocis ab Ecclesia consecrata ad illius tuendam professionem adversus haereses, tanquam adeo ad ejus oblivionem inducendum, (quasi ageretur de questione mere scholastica, Perniciosa, derogans expositioni ec-clesiasticae circa dogma transubstantiationis, faciens haeresim).

30. *Doctrina Synodi, qua dum proficitur credere Sacrificii oblationem extendere se ad omnes, ita tamen ut in Liturgia fieri possit specialis commemoratio aliquorum tam vivorum, quam defunctorum, precando dum peccatititer pro ipsis, deum continuo subjugit: non tamen quod credamus in arbitrio esse Sacerdotis applicare fructus Sacrificii cui vult; imo damnamus, hunc errorem velut magis offendentem iura Dei, qui solus distribuit fructus Sacrificii cui vult, et secundum mensuram, qua ipsi placet: unde et consequenter traducit velut falsam opinionem invecnam in populum, quod illi, qui elemosynam subministrant Sacerdoti sub conditione, quod celebret unam Missam, specialem fructum ex ea percipiant:*

Sic intellecta, ut praeter penitentiam commorationem, et orationem specialis ipsa oblatio seu applicatio Sacrificii, quae fit a Sacerdote non magis prosit, ceteris paribus, illis, pro quibus applicatur, quam aliis quibusque, quasi nullus specialis fructus proveniret ex specialis applicatione, quam pro determinatis personis, aut personarum ordinibus faciendam commendat ac praecipit Ecclesia, speciatim a Pastoribus pro suis ovibus: quod velut ex divino precepto descendens a Sacra Tridentina Synodo discrete est expressum, *Falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiae injuriosa, inducens in errorem alius damnatum in Wicleffo.*

31. *Propositiō Synodi emendans conueniens esse pro diuinorum officiorum ordine et antiqua consuetudine, ut in unoquoque Templo unum tantum sit Altare, sibi que adeo placere morem illum restituere. Temeraria, perantiqua, pro multis obuiis seculis in Ecclesia praesertim Latina vigenti, et probato mori iniuriosa.*

32. *Item prescriptio celans, nō super Altitaria Sacramentum Reliquiarum thesauri florescere apponantur. Temeraria, pio ac probato Ecclesiae mari iniuriosa.*

33. *Propositiō Synodi, qua cupere se ostendit, ut cause tollentur, per quas ex parte inducta est obliuio principiorum ad Liturgiae ordinem spectantium, reuocando illum ad maiorem rituum simplicitatem, eam vulgari lingua exponendo et elata uoce profereudo:*

Quasi uigens ordo Liturgiae ab Ecclesia receptus et probatus aliqua ex parte manasset ex obliuio principiorum, quibus illa regi debet, Temeraria, piarum artium offensiuā, in Ecclesiam contumeliosa, faciens haereticorum in eam conuictis.

34. *Declaratiō Synodi, qua postquam praemisit ordinem penitentiae canonicae sic ad Apostolorum exemplum ab Ecclesia statutam fuisse, ut esset communis omnibus, nec tantum pro punitione culpa, sed praecipue pro dispositione ad gratiam, subdit, se in ordine illo mirabili et angusto totam agnosceri dignitatem Sacramenti adeo necessariam, liberam a subtilitatibus, qua ipsi decursu temporis adiuuncta sunt.*

Quasi per ordinem, quo sine praeterea canonice penitentiae cursu hoc Sacramentum per totam Ecclesiam administrari conueit, illius fuisse dignitatem imminuta, Temeraria, scandalosa, inuadens in contemptum dignitatis Sacramenti, prout per Ecclesiam totam conuenit administrari. Ecclesiae ipsi iniuriosa.

35. *Propositiō his uerbis concepta: si charitas in principio semper debilis est, de uia ordinaria ad obtinendum augmentum huius charitatis, oportet ut Sacerdos praecedere faciat eos actus humilitationis et penitentiae, qui faciunt omni etate ab Ecclesia communitati: redigere hos actus ad paucas orationes, aut ad aliquod seipsum post iam solutam absolutionem uidetur potius materiale desiderium conservandi huius*

Sacramento nudum nomen penitentiae, quam medium illuminatum et aptum ad augendum illum feruorem charitatis, qui debet praecedere absolutionem: longe quidem absurdum ad improbanda praxi imponendi penitentias etiam post absolutionem adimplendas: si omnia nostra bona opera semper ad iunctos habuit nostros defectus, quanto magis uereri debemus, ne plurimas imperfectiones admiserimus in difficillimo et magno momenti opere nostrae reconuentionis?

Quatenus inuit penitentias, quae imponuntur adimplende post absolutionem, spectandas potius esse uelut supplementum pro defectibus admissis in opere nostrae reconuentionis, quam ut penitentias uere sacramentales et satisfactorias pro peccatis concessis: quasi (ut uera ratio Sacramenti non nudum nomen seruetur) oporteat de uia ordinaria, ut actus humilitationis et poenitentiae, qui imponuntur per modum satisfactionis sacramentalis, praecedere desubstantiationem. Falsa, temeraria, communi praxi Ecclesiae iniuriosa, inuadens in errorem haereticali nota in Petro de Osma confusa.

36. *Doctrina Synodi, qua postquam praemisit, quando habebuntur signa non aequiuoca amoris Dei dominantis in corde hominis, posse illum merito iudicari dignum, qui admittatur ad participationem Sanguinis Jesu Christi, quae sit in Sacramentis, subdit, supposititias conversiones, quae sunt per attritionem nec efficaciae esse solere nec durabiles. Contra quae pastorum animarum debere insistere signis non aequiuocis charitatis dominantis, antequam admittat suos penitentes ad Sacramenta, quae signa, ut deinde tradit, par. 17, Pastor deducere potarit ex stabili cassatione peccati et feruore in operibus bonis, quem insuper feruorem charitatis perhibet (de Pouit, par. 10) et ut dispositionem quae, debet praecedere absolutionem.*

Sic intellecta, ut non solum contritio imperfecta, quae passim attritionis nomine donatur, etiam quae iuncta sit cum dilectione, qua homo incipit dilucere Deum tanquam omnis iustitiae fontem, nec modo contritio charitate formata; sed et feruor charitatis dominantis, et ille quidem diuturno experimento per feruorem in operibus bonis

probatus, generaliter et absolute reprobatur, ut homo ad Sacramenta, et spectatam penitentiam ad absolutionem beneficium admittatur. Falsa, temeraria, quietis animarum perturbatrix, tuta ac probata in Ecclesia praxi contraria, Sacramenti efficacia detrahens et iniuriosa.

37. *Doctrina Synodi, quae de auctoritate absolendi accepta per Ordinationem enuntiat, post institutionem Diocesis et Parochiarum conueniens esse, ut quisque iudicium hoc exerceat super personis sibi subditis, siue rationis fortissimi siue iura quaedam personali, propterea quod aliter confusio induceretur et perturbatio.*

Quatenus post institutas Dioceses et Parochias enuntiat tantummodo, conueniens esse ad praecauendam confusionem, ut absolendi potestas exerceatur super subditos: sic intellecta tanquam ad validum usum huius potestatis non sit necessaria ordinaria uel subdelegata illa iurisdictione sine qua Tridentinum declarat nullius momenti esse absolutionem a Sacerdote prolatam, Falsa, temeraria, perniciosa, Tridentinae contraria et iniuriosa, erronea.

38. *Item doctrina, qua postquam Synodus professā est, se non posse non admirari illam adeo uenerabilem disciplinam antiquitatis, quae, ut ait, ad penitentiam non ita facile et forte nunquam eum admittebat, qui post primum peccatum et primam reconuentionem relapsus esset in culpam. Subiungit, per timorem perpetuae exclusionis a communionis et primum illis in articulo mortis magnum fratum illis in iactum iri, qui parum considerant malum peccati, et minus illud timent, Contraria Canonis 13 Concilii Niceeni I, decretali Innocentii I ad Romanorum Tholos, tum et decretali Caesertini I ad Episcopos Viennenses et Narbonen. provinciae, redolens praecatum, quam in ea decretali Sanctus Pontifex exhorret.*

39. *Declaratiō Synodi de peccatorum uenialium confessione, quam oportet se ait non contempere frequentari, na nimium contemptibiles redduntur eiusmodi confessiones, Temeraria, perniciosa, sanctorum ac piorum praxi a Sacro Concilio Trid. probata contraria.*

40. *Propositiō asserens, Indulgentiam secundum suam praecisam notionem aliud non esse quam remissionem*

partis eius penitentiae, quae per canonicis statuta erat peccanti:

Quasi indulgentiam praeter nudam remissionem poenae canonicae non etiam ualeat ad remissionem poenae temporalis pro peccatis actualibus debite apud deum iustitiam. Falsa, temeraria, Christi meritis iniuriosa, dudum in articulo 19 Lutheri damnata.

41. *Item in eo quod subditur, Scholasticos suis subtilitatibus inflatos inuexisse thesaurum male intellectum meritorum Christi et Sanctorum, et clare notioni absolutionis a poena canonica substituisse confusam, et falsam applicationem meritorum.*

Quasi thesauri Ecclesiae, unde Papa dat Indulgentias, non sint merita Christi et Sanctorum. Falsa, temeraria, Christi et Sanctorum meritis iniuriosa, dudum in articulo 17 Lutheri damnata.

42. *Item in eo quod superaddit, lucuosius adhuc esse quod chimerica isthaec applicatio transferri uisita sit in defunctis. Falsa, temeraria, piarum artium offensiuā, in Romanos Pontifices, et in praesentem et sensum uersalis haereticis iniuriosa, inducens in errorem haereticis nota in Petro de Osma confusa, iterum damnata in articulo 22 Lutheri.*

43. *In seorsum, quod impudentissime inuellit in tabulis Indulgentiarum, Altitaria privilegia, etc., Temeraria, piarum artium offensiuā, scandalosa, in Summos Pontifices, alique in praesentem totam Ecclesiam frequentatim contumeliosa.*

44. *Propositiō Synodi asserens, reservationem cassum nunc temporis aliud non esse quam inuicidum ligamen pro inferioribus Sacerdotibus, et solum sensu uacuum pro penitentibus assensum non admodum curare hanc reservationem, Falso, temeraria, male sonans, perniciosa, Concilio Tridentino contraria, superioris hierarchiae potestatis laesiva.*

45. *Item de spe quam ostendit fore, ut reformato Rituali et ordine penitentiae nullum amplius locum habiturae sint huiusmodi reservationes;*

Prout aeterna generalitate uerborum inuit per reformationem Ritualis et ordinis penitentiae factam ab Episcopo, vel Synodo oboliari possit casus, quos Tridentina Synodus (sess. 14, c. 7) declarat Pontificis Maximi potius per supra potestate sibi in uersa Ecclesia tradita peculiari suo iudicio

reservare, *Propositio falsa, temeraria, Concilio Tridentino, et summorum Pontificum auctoritati derogans et injuriosa.*

46. *Propositio asserens, effectum excommunicationis exteriorem duntaxat esse, quia tantummodo natura sua excludit ab exteriori communicatione Ecclesiam.*

Quasi excommunicatione non sit poena spiritualis, hinc in Caelo, animas obligans, *Falsa, perniciosa, in articulo 23 Lutheri damnata, ad minus erronea.*

47. *Item quae tradit, necessarium esse juxta leges naturales et Divinas, ut sive ad excommunicationem sive ad suspensionem procedere debeat examen personale, atque adeo sententias dictas ipso facto, non aliam vim habere, nisi ipsae comminationis sine alio actuali effectu, Falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiae potestati injuriosa, erronea.*

48. *Item quae pronuntiat, inutilem ac vanam esse formulam nonnullis ab hinc seculis inductam absolvendi generaliter ab excommunicationibus, in quas delictis incidere potuisset, Falsa, temeraria, Ecclesiae pravi injuriosa.*

49. *Item quae damnat ut nullas et invalidas suspensiones ex informata conscientia, Falsa, perniciosa, in Tridentinum injuriosa.*

50. *Item in eo quod insinuat, soli Episcopo his non esse uti potestate, quam tamen et defert Tridentinum (sess. 14, c. 1 de Ref.) suspensionis ex informata conscientia legitime infligenda, Jurisdictionis Praetorum Ecclesiae laesiva.*

51. *Doctrina Synodi, quae perhibet in promovendis ac Ordinibus, hanc de more, et instituto veteris disciplinae rationem servari consuevisse, ut si Clericorum distingueretur sanctitate vita, et dignus aestimatur, qui ad Ordines Sacros assumeret, ille solitus erat promoveri ad Diaconatum vel Sacerdotium, etiamsi inferiores Ordines non suscepisset; neque tum talis Ordinatio dicebatur per saltum, ut postea dictum est.*

52. *Item quae innuit, non alium titulum Ordinationum fuisse, quam deputationem ad aliquod speciale ministerium, qualis praescripta est in Concilio Calced.; subjungetes per. 6, quamdiu*

Ecclesia sese his principiis in defectu sacrorum ministeriorum conformavit, Ecclesiasticum ordinem foris, veram beatos illos dies transisset, novam corruptam subinde introducta, quibus corrupta fuit disciplina in defectu Ministeriorum Sanctuarum.

53. *Item quod inter haec ipsa corruptionis principia refert, quod recessum sit a veteri instituto, quo, ut ait per. 3, Ecclesia insistentis Apostoli vestigiis neminem ad Sacerdotium admittendum statuerat, nisi qui conservasset innocentem in baptismalem.*

Quatenus innuit corruptum in fuisse disciplinam per decreta, et instituta:

1. Sive quibus Ordinationes per saltum velitas sunt.

2. Sive quibus pro Ecclesiarum necessitate et commoditate probate sunt Ordinationes sine titulo specialis officii, velut specialium a Tridentino Ordinario ad titulum patrimonii, salva obedientia, qua sive Ordinati Ecclesiarum necessitatibus deservire debent his obviandis officiis, quibus pro loco ac tempore ab Episcopo adnoti fuerint, quemadmodum ab Apostolicis temporibus in primitiva Ecclesia fieri consuevit.

3. Sive quibus jure canonico facta est criminum irregularitas, quae delinquentes voluit in Ecclesia recesserit, ut hanc distinctionem Ecclesia recesserit a spiritui Apostoli, non excludendo generaliter et indistincte ab Ecclesiastico Ministerio omnes quoscumque, qui baptismalem innocentiam non conservassent *Doctrina singulis suis partibus falsa, temeraria, Ordinis pro Ecclesiarum necessitate et commoditate inducti perturbativa, in disciplinam per canones, et speciatim per Tridentinum Decreta probata injuriosa.*

54. *Item quae velut turpem abusum notat unquam pretendere elemosinam pro celebrandis Missis, et Sacramentis administrandis, sicuti et accipere quemlibet proventus dictum Stolar, et generatim quodcumque stipendium et honorarium, quod suffragiorum, aut quibuslibet parochialis functionis occasione offerretur.*

Quasi turpis abusus crimine notandi notat unquam pretendere elemosinam pro celebrandis Missis, et Sacramentis administrandis, sicuti et accipere quemlibet proventus dictum Stolar, et generatim quodcumque stipendium et honorarium, quod suffragiorum, aut quibuslibet parochialis functionis occasione offerretur.

ministrantur, *Falsa, temeraria, Ecclesiasticae Pastoralis juris laesiva, in Ecclesiam usque Ministerios injuriosa.*

55. *Item quae reclamatur ac prohibetur, ut aliqua ratio inveniretur ministerii Cleri (quo nomine inferiorum Ordinum Clericos designat), a Cathedralibus et Collegiatis submovendi, providendo aliter, nempe per probos et protectoris aetatis laicos, conrao assignato stipendio, ministerio inserendi Missis et aliis officiis, velut Acolythi etc. ut olim, inquit, fieri solebat, quando ejus generis officia, non ad minorum speciem pro majoribus Ordinibus suscipiendis relaxata erant.*

Quatenus reprehendit institutum, quo caveatur ut minorum Ordinum functiones per eos tantum praestentur ex-ecentur, qui in illis constituti, adscriptive sunt (Concilium Prov. iv Mediol.); idque ad mentem Tridentini (sess. 23, c. 17), ut sanctorum Ordinum a Diaconatu ad Ostiariatum functiones ab Apostolicis temporibus in Ecclesia laudabiliter receptae, et in pluribus locis aliquantulum immixtae juxta severos canones revocentur, nec ab haereticis tanquam otiosa tractentur, *Suggestio temeraria, pianum aurium offensiva, Ecclesiastici Ministerii perturbativa, servanda quoad fieri potest in celebrandis mysteris decentia immunita, in minorum Ordinum munera et functiones, tam in disciplinam per Canones et speciatim per Tridentinum probatam injuriosa, faciens haereticorum in eam coarctatis et calumnias.*

56. *Doctrina, quae statuit concanonis videri in informata Canonice, quae proveniunt ex delictis in jure expressis ullam unquam nec concedendam, nec admittendam esse dispensationem, aequitatis et moderationis canonice a Sacro Concilio Tridentino probata laesiva, auctoritati et juribus Ecclesiae derogans.*

57. *Præscriptio Synodi, quae generaliter et indiscriminata velut abusum rejicit quaecumque dispensationem, ut plura quam unum residentiale beneficium uni, eidemque conferatur: Item in eo quod subjungit, certum sibi esse juxta Ecclesiae spiritum plura quam uno beneficio, tametsi simpliciter, neminem frui posse, Pro sua generalitate derogans moderationi Tridentinae sess. 7, c. 5, et sess. 24, c. 17.*

58. *Propositio quae statuit sponsalia propria dicta actum mere civilem continentia, qui ad matrimonium celebrandum disponit, ead inique civilem legem praescripto omnino subiacere. Quasi actus dispositus ad Sacramentum non subiaceret suo haec ratioe juri Ecclesiae; Falsa, juris Ecclesiae quoad effectus etiam et sponalibus et canonice sanctionum praesentibus laesiva, disciplina ab Ecclesia constituta derogans.*

59. *Doctrina Synodi asserens, ad supremam civilem potestatem duntaxat ordinari spectare contractum matrimonium apponere impedimenta ejus generis, quae ipsum nullum reddunt, dicunturque dirimantia, quod jus originarium praetera debeat omni juri dispensandi essentialiter contineri, subjungetes, supposito assensu vel conniventia Principum potuisset Ecclesiam juste constituere impedimenta dirimantia ipsam contractum matrimonium.*

Quasi Ecclesia non semper potuisset accipere in Christianorum in ut iminis jure proprio impulsimata consistere, quae matrimonium non solum impedit, sed et nullum reddunt quoad vinculum, quibus Christiani obstructi teneantur etiam in terris infidelium, in eisdemque dispensare, *Canonica 3, 4, 9, 12, sess 24 Concilii Trid. Heretica.*

60. *Item rogatio Synodi ad potestatem civilem, ut e nimio impedimentorum tollat cognationem spirituales, atque illud quod dicitur publice honestatis quorum origo reperitur in collectione Justiniani, tum ad restringat impedimentum affinitatis et cognationis ex quacumque licetiam illi licet conjunctione provenientis ad quartum gradum juxta civilem computationem per lineam lateralem et obliquam, ita tamen ut spes nulla relinquatur dispensationis obtinendae.*

Quatenus civili potestati jus attribuit sive abolendi, sive restringendi impedimenta Ecclesiae auctoritate constituta, vel comprobata; Item quae parte suppone Ecclesiam per potestatem civilem spoliari posse jure suo disponendi super impedimentis ab ipsa constitutis vel comprobatis, *Libertatis ac Potestatis Ecclesiae subversiva, Tridentino contraria, ex haereticis supra damnata principio profecta.*

61. *Propositiō, quæ assertit, adorare directe humanitatem Christi, magis vero aliquam ejus partem fore semper honorem Divinum datum creaturæ:*

Quatenus per hoc verbum *directe* intendat reprobare adorationis cultum, quem fideles dirigunt ad humanitatem Christi, perinde ac si talis adoratio, quæ humanitas ipsaque caro vivifica Christi adoratur non quidem propter se, et tanquam nuda caro, sed prout unita Divinitati, foret honor Divinus imperitis creaturæ, et non potius una eademque adoratio, quæ Verbum incarnatum cum propria ipsius carne adoratur, *Falsa, captiosa, pio, ac debito cultui humanitati Christi a fidelibus præstilo ac præstando detrahens et injuriosa.*

62. *Doctrina, quæ devotionem erga Sacratissimum Cor Jesu rejicit inter devotiones, quas notat vel novas, erroneas, aut saltem periculosas:*

Intellecta de hac devotione, qualis est ab Apostolica Sede probata, *Falsa, temeraria, perniciosa, plurimum curium offensiva, in Apostolicam Sedem injuriosa.*

63. *Item in eo, quod cultores Cordis Jesu hoc etiam nomine arguit, quod non advertant SS. Carnem Christi, aut præcisione a Divinitate adorari non posse cultu latriæ:*

Quasi fideles Cor Jesu adorarent eum separationis, vel præcisione a Divinitate, dum illud adorant ut est Cor Jesu, Cor nempe Personæ Verbi, cui inseparabiliter unitum est, ad eum modum, quo exangue Corpus Christi in triduo mortis sine separatione aut præcisione a Divinitate adorabile fuit in sepulchro, *Captiosa, in Cordis Cordis Christi cultores injuriosa.*

64. *Doctrina, quæ velat superstitionem universè notat quatenusque efficaciam, quæ ponatur in determinato numero precum et piarum salutationum,*

Tanquam superstitiosa censenda esset efficaciam, quæ sumitur non ex numero in se spectato, sed ex præscripto Ecclesiæ certum numerum precum, vel externarum actionum præficientis pro indulgentiis consequendis, pro adimplendis precæntiis et generatim pro sacro et religioso cultu rite et ex ordine peragendo, *Falsa, temeraria, scandalosa,*

perniciosa, pietati fidelium injuriosa, Ecclesiæ auctoritati derogans, erronea.

65. *Propositiō enuclians, irregularem strepitum novarum institutionum, quæ dictæ sunt Exercitia vel Missiones... forte nunquam aut saltem perano eo pertingere, ut absolutam conversionem operentur; et exteriores illos commotionis actus qui appaerere, nil aliud fuisse, quam transiunda naturalis concussionis fulgura, Temeraria, male sonans, perniciosa, mori pio, salutariter per Ecclesiæ frequentato, et in verbo Dei fundato injuriosa.*

66. *Propositiō asserens, fore contra Apostolicam præxim et Dei consilia, nisi populo faciliores viæ pararentur vocem suam jurgendi cum voce totius Ecclesiæ:*

Intellecta de usu vulgaris lingue in liturgicis processu inducende, *Falsa, temeraria, ordinis pro Mysteriorum celebratione præscripti peribata, plurimum malorum facile proventura.*

67. *Doctrina perhibens a lectione Sacrarum Scripturarum non nisi veram impotentiam excusare, subjangens ultro se prodere obscuratorem, quæ ex hujusce præcepti neglectu orta est aut per primarias veritates Religionis, Falsa, temeraria, quædam numeram perturbata, alias in Quesnellii damanda.*

68. *Laudatio, quæ summopere Synodus commendat Quesnellii commentationes in Novum Testamentum, aliasque aliorum Quesnellianis erroribus faventium opera, licet proscripta; eademque Parochis proponit, ut ea tanquam solidis religionis principis referata in suis quibusque parochis populo post reliquas functiones perlegant, Falsa, scandalosa, temeraria, scilicet, Ecclesiæ injuriosa; schisma favens et heresim.*

69. *Præscriptio, quæ generaliter et indiscriminè inter imagines ab Ecclesiâ auferendas, velat rudibus erroris occasionem prebentes, notat imagines Trinitatis incomprehensibilis, Propter sui generalitatem temeraria, ac pio per Ecclesiâ frequentato mori contraria, quasi nullæ extant imagines Sanctissimæ Trinitatis communitè approbatae ac tuto permittenda.*

70. *Item doctrina, et præscriptio generatim reprobus omnem speciem cultum, quem alienæ spectatim imaginæ solent fideles impendere, et ad ipsam potius quam ad aliam confugere, Tem-*

rario, perniciosa, pio per Ecclesiâ frequentato mori, tum et illi præcedenti ordini injuriosa, quæ ita Deus nec in omnibus memoris Sactorum ista fieri voluit, qui divitibus propria univocis prout vult.

71. *Item quæ velat, ne imagines præsertim Bæte Virginis ullis titulis distinguantur præterquam denominationibus, quæ sint analogæ Mysteriis, de quibus in Sacra Scriptura expressa fit mentio:*

Quasi nec adscribi possent imaginibus pie aliæ denominationes, quæ vel ipsismet publicis prædictis Ecclesiâ probat et commendat, *Temeraria, plurimum auri unoffensio, orationi B. præsertim Virginis debiti injuriosa.*

72. *Item quæ velat ab usum extirpari vult morem, quo velato asservantur certæ imagines, Temeraria, frequentato in Ecclesiâ, et ad fidelium pietatem fovendam inducitur mori contraria.*

73. *Propositiō enuclians novorum festorum institutionem ex neglecta in veteribus observantia, et ex falsis notionibus naturæ et finis sacramentum solemnitatem originem duxissæ, Falsa, temeraria, scandalosa, Ecclesiæ injuriosa, favens hæreticorum in eis festis per Ecclesiâ celebratis concivis.*

74. *Deliberatio Synodi de transferendis in diem Dominicum festis per annum institutis: idque pro jure, quod persuasum sibi esse ait Episcopo competeret super disciplinam Ecclesiasticam in ordine ad res mæra spirituales; itaque et præceptum Missæ audientibus abrogandi debens, in quibus, ex pristina Ecclesiæ lege vixit obtinuerunt præceptum; tam etiam in eo, quod superaddit de transferendis in Adventum Episcopali auctoritate jejuniis per annum ex Ecclesiæ præcepto servandis:*

Quatenus adstruit Episcopo fas esse jure proprio transferre dies ab Ecclesiâ præscriptos pro festis, jejuniiis celebrandis: aut inductum Missæ audientibus abrogare, *Propositiō falsa, jure Conciliorum Generalium, et Synodorum Pontificum læsiva, scandalosa, schismatici favens.*

75. *Doctrina, quæ perhibet beatissimis temporibus nascentis Ecclesiæ juramenta visa esse a documentis Divini Præceptoris, atque ab aera Evangelicæ simplicitate adeo aliena et ipsimum et jurare sine extrema, et ineluctabili*

necessitate reputatus fuisse: actus irreligiosus, hominum Christiano indignus: insuper continuum Patrum seriem demonstrare juramenta communi sensu pro vetitis habita fuisse, idque progrediat ad improbanda juramenta, quæ Curia Ecclesiastica Jurisprudentie feudalis, ut ait, novam secuta in investituris, et in sacris ipsis Episcoporum Ordinationibus adoptavit, statutisque adeo imploranda a senariis potestate legem pro abolendis juramentis, quæ in curiis etiam Ecclesiasticis exiguntur pro susceptionis munus et officio, et generatim pro omni actu curialis. *Falsa, Ecclesiæ injuriosa, juris Ecclesiæ læsiva, disciplina per Canonas in tacta, et probata suaversa.*

76. *Insectatio quæ Synodus scholasticam exagitat, velut eam, quæ viam aperit inveniendis novis, et inter se discordantibus systematibus, quoad veritates majoris præstii, ad demum adduxit ad probabilissimum, et laxissimum:*

Quatenus in scholasticam rejicit privatorum vicia, qui abuti ac potarunt, aut abusi sunt, *Falsa, temeraria, in sacratissimos viros et doctores, qui vitæ Catholicæ Religiosissimi scholasticam excolere, injuriosus, favens infestis in eam hæreticorum concivis.*

77. *Item in eo quod subit, mutationem formæ regimini Ecclesiastici, quæ factum est, ut Ministri Ecclesiæ in oblivionem venirent sacrum juriæ, quæ simul sunt eorum obligationes, eo demum rem admissa, ut obliterari læsæret primitivas notiones Ministri Ecclesiastici, et sollicitudinis pastoralis:*

Quasi per mutationem regimini coarctantur disciplina in Ecclesiâ constituta, et probate obliterant unquam poterit, et amitti primitiva notio Ecclesiastici Ministri, pastoralis sollicitudinis, *Propositiō falsa, temeraria, erronea.*

78. *Præscriptio Synodi de ordine rerum tractandarum in collationibus, quæ postquam præmissis, in quolibet articulo distinguendum id quod pertinet ad fidem, et ad assentium religionis, ab eo quod est proprium disciplinæ, subjungit, in hac ipsa (Disciplina) distinguendum quod est necessario, aut utile ad retinendum in spiritu fidelis ab eo quod est inutile, et aut onerosius quam libertas illorum novi fide-*

ris patiat, magis vero ab eo, quod est periculosum aut noxium, utpote inducens ad superstitionem et materialismum.

Quatenus pro generalitate verborum comprehendat, et prescripto examini subiectae etiam disciplinam ab Ecclesia constitutam, et probatam quasi Ecclesia quae spiritus Dei regitur, disciplinam constituere possit non solum inutilem et onerosam, quam liberitas christiana patitur, sed et periculosam, noxiam, inducentem in superstitionem, et materialismum, *Falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, piarum virium offensiva, Ecclesia, a spiritui Dei quo ipsa regitur, injuriosa, ad minus erronea.*

79. *Assertio, quae conviciis, et contumeliosis insectationibus in scholis catholice arditas, et de quibus Apostolica Sedes nihil aliud adhuc delectandum, aut promittendum censuit, Falsa, temeraria, in scholis catholice injuriosa, de hae Apostolicae constitutionibus obedientiae derogans.*

80. *Regula 1^a, quae statuit universe et indiscriminatim statum Regularem et Monasticum naturae sua componi non posse cum animarum cura, cumque vite pastoralis muneribus, nec adeo in partem venire posse Ecclesiasticae Hierarchiae, cum ex adverso pugnet cum ipsiusmet vite monasticae principis, Falsa, perniciosa, in sanctissimos Ecclesiae Patres, et Praevales quae regularis vite institutio cum clericatus utilibus muneribus consoletur, injuriosa, pia, vetusto probato Ecclesiae mori, Summorumque Pontificum sanctionibus contraria: quasi Monaci, quos vorum gratias et vite, ac fidei institutio sawta commendat, non vite, nec modo sine Religionis offensione, sed et cum multa utilitate Ecclesiae clericorum officis aggregentur.*

81. *Item in eo quod subiungit, sanctos Thomam et Bonaventuram sic in tumidis adversus summos homines mendicantium Institutiis versatos esse, ut in eorum defensionibus minor auctus, ac curatio major desideranda fuisset, Scandalosa, in sanctissimos Doctores injuriosa, impiis damnatorum auctorum contumeliosis forens.*

82. *Regula 2^a, multiplicationem Ordinum, ac diversitatem naturaliter inferre perturbationem, et confusionem: item in eo quod praemittit par. 4. Re-*

gularium, fundatores, qui post monastica instituta proterunt, Ordines superaddentes Ordinibus, Reformationes Reformationibus, nihil aliud effecissa, quam primariam mali causam magis magisque dilatare.

Intelecta de Ordinibus, et institutis a S. Sede probatis, quasi distincta piarum munerum varietas, quibus distincti Ordines addicti sunt, natura sua perturbationem et confusionem parere debeat, *Falsa, calumniosa, in sanctos fundatores eorumque fideles alumnos, tum et in ipsos Summos Pontifices injuriosa.*

83. *Regula 3^a, quae postquam praemisit, parvum corpus degens intra civilem societatem, quin fere sit pars ejusdem, parvaque monarchiam figit in statu, semper esse periculosum, subinde hoc nomina eriminatur privata Monasteria, communis instituti vinculo sub uno praesertim capite, ac obedientia, valit specialiter tollendam monarchiam civilem republicae periculosam et noxiam, Falsa, temeraria, regularibus institutis a Sancta Sede ad Religionis profectum operibus injuriosa, favens haereticorum in eadem instituta insectationibus et calumniis.*

84. *Art. 1. De uno dumtaxat Ordine in Ecclesia retinendo, ac de seligenda praeter ceteris regula Sancti Benedicti, cum ob sui praesentiam tum ob praecara illius Ordinis merita: sic tamen ut in his, quae forte occurrunt temporum conditioni minus congrua, instituta vite ratio apud Portum-Regium locum praefato ad explorandum quid addere, quid detrudere conveniat.*

2. Ne competes fiant Ecclesiasticae Hierarchiae, qui se huic Ordini adjunxerint, nec ad Sacros Ordines promoventur, praeterquam ad summum unum, vel duo, infandi tanquam Curati, vel Capillani Monasterii, reliquis in simplici Laicorum ordine remanentibus.

3. Unum tantum in unaqueque civitate admittendum Monasterium, idcirco extra moenia civitatis in locis abditioribus, et remotioribus collocandum.

4. Inter occupationes vite monasticae pars sua labori manuum inviolate servanda, relicto tamen congruo tempore Psalmodia impendendo, aut etiam si cui libuerit, litterarum studio. Psal-

modia deberet esse moderata, quia nimis ejus prolixitas parti praecipitanti, molestiam, evagationem. Quo plus aucte sunt Psalmodia, orationes, preces, tantumdem parvaque proportione omni tempore imminuit fervor est, sanctisque Regularium:

5. Nulla foret admittenda distinctio Monachos inter sive choro, sive ministerii addictos, inaequalitas isthaec gravissimas omni tempore lites excitavit ac discordias, et a communibus Regularium spiritum charitatis expulit:

6. Votum perpetuae stabilitatis nunquam tolerandum. Non illud norant veteres Monaci, qui tamen Ecclesiae consolatio, et Christianismi ornamantum extiterunt. Vota castitatis, puritatis, et obedientiae non admittentur instar communis, et stabili regulae. Si quis ea vota, aut omnia, aut aliqua facere voluerit, consilium, et votum ab Episcopo postulat, qui tamen nunquam permittit, ut perpetua sint: nec anni fines excedant. Talem modo facultas dabitur, ea renovandi sub illis conditionibus.

7. Omnium Episcopus habeat inspectionem in eorum vitam, studia, progressum in pietate; ad ipsum pertinere Monachos admittere, et expellere, semper tamen accepto contrahentium consilio.

8. Regulares Ordinum, qui adhuc remanent, licet Sacerdotes in hoc Monasterium admitti etiam possent, modo in silentio et solitudine propria sanctificationi vacare cuperant: quo casu dispensationis locus foret in generali regula num. 2^a statuta, sic tamen in via institutionem sequantur ab aliis discrepantem, adeo ut non plus quam una, aut ad summum duae in diebus Missae celebrentur, satisque ceteris Sacerdotibus esse debeat una cum communitate concelebrare:

Vota perpetua usque ad annum 40

aut 45 non admittenda. Moniales solum exercitationibus, speciebus labori addenda: a carnali spiritualitate, quae peraeque destinantur, avocanda: expandendum, utrum, quod ad ipsas attinet, salius foret Monasterium in civitate relinque:

Systema egyptiacum, atque jam antiquius probata ac recepta disciplina subversorum, perniciosum, constitutionibus Apostolicis, et plurimum Conciliorum etiam Generalium, tum speculim Tridentini sanctissimum in monastica vita, et regularium instituta stabiliori consiliorum Evangelicorum professioni addicta conviciis et calumniis.

85. *Propositio ravalions qualemcumque executionem Ecclesiasticae Historiae sufficere, ut factori quisque debeat convocacionem Concilii Nationalis nam esse ex vis canonice, quae finitur in Ecclesia respectu Nationum controversia spectantes ad Religionem.*

Sic intellecta, et controversia ad fidem et mores spectantes in Ecclesia quaeunque suborta, per Nationale Concilium irrefragabili iudicio finire valent: quasi itinerantia in fidei et morum questionibus Nationali Concilio competere, *Schismatica, Haeretica (1).*

(1) «Ceterum per hanc expressam praefatarum propositionum et doctrinarum reproboationem, alia in eodem libro contenta nullatenus approbare intendimus: cum praesertim in eo complures deprehensa fuerint propositiones et doctrinae sive illis, quae auctore damnatae sunt athenae, sive quae communis ac probatae doctrinae disciplinae temporarium contemptum, tum maxime inferentem in RR. Pontifices et Apostolicam Sedem animum praesenservunt.»

Ita laudata Constitutio Pii VI.